

**UCHWAŁA NR X/72/2015
RADY MIEJSKIEJ W PRÓSZKOWIE**

z dnia 17 września 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Prószków na lata 2015 -
2018 z perspektywą na lata 2019-2022**

Na podstawie art. 18, ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.) oraz art. 17, ust. 1 i art. 18, ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.) Rada Miejska w Prószkowie uchwała co następuje:

§ 1. Do „Gminnego Programu Ochrony Środowiska na lata 2005-2015” uchwalonego Uchwałą NR XXXIII/272/05 Rady Miejskiej w Prószkowie z dnia 28.06.2005 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Ochrony Środowiska na lata 2005-2015”, w tym „Plan Gospodarki Odpadami na lata 2005-2015” wprowadza się Aktualizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Prószków na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Prószkowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Kludia Lakwa

Załącznik do Uchwały nr X/72/2015
Rady Miejskiej w Prószkowie z dnia
17.09.2015 r.

Centrala: 77 456 32 01-06
Dyrektor: 77 456 22 07
Faks: 77 456 26 61
www.icimb.pl
info_opole@icimb.pl

ODDZIAŁ INŻYNIERII PROCESOWEJ
MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH w OPOLU

ZAKŁAD INŻYNIERII PROCESOWEJ
i ŚRODOWISKA
45-641 Opole, ul. Oświęcimska 21

Rachunek Bankowy Bank PEKAO S.A. 60 1240 3103 1111 0000 3483 0602

SYMBOL PRACY: 4J019P14

TYTUŁ PRACY: „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla
Gminy Prószków na lata 2015-2018 z perspektywą na lata
2019-2022”

AUTORZY PRACY: mgr inż. KATARZYNA KIPRIAN

 mgr inż. PRZEMYSŁAW ŁACH

 inż. ALFRED NOLEPA

 dr inż. GRZEGORZ SIEMIĄTKOWSKI

Opole – listopad – 2014 r.

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWY PRAWNE I METODYKA OPRACOWANIA.....	4
2. CEL I ZAKRES AKTUALIZACJI OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY PRÓSZKÓW	5
3. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	5
3.1. Polityka ekologiczna państwa	5
3.2. Program ochrony środowiska województwa opolskiego	8
3.3. Plan gospodarki odpadami dla województwa opolskiego.....	8
3.4. Program ochrony środowiska dla powiatu opolskiego	9
3.5. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Prószków	9
4. CHARAKTERYSTYKA GMINY PRÓSZKÓW	9
5. KIERUNKI DZIAŁAŃ SYSTEMOWYCH.....	12
5.1. Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych.....	12
5.1.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	13
5.2. Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska.....	14
5.2.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	14
5.3. Zarządzanie środowiskowe	15
5.3.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	16
5.4. Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska	16
5.4.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	17
5.5. Odpowiedzialność za szkody w środowisku	18
5.5.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	18
5.6. Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym.....	19
5.6.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	19
6. OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH.....	20
6.1. Ochrona przyrody i krajobrazu	20
6.1.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	23
6.2. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów	24
6.2.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	26
6.4. Ochrona powierzchni ziemi	27
6.4.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	28
6.5. Gospodarowanie zasobami geologicznymi.....	29
6.5.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	31
7. ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE SUROWCÓW, MATERIAŁÓW, WODY I ENERGII.....	32
7.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz ochrona przed powodzią	32
7.1.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	35
7.2. Materiałochłonność, wodochłonność i energochłonność.....	36
7.2.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	36
7.3. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	37
7.3.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	38
8. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO... 38	
8.1. Środowisko a zdrowie	38
8.1.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	39
8.2. Ochrona wód	40
Wody powierzchniowe.....	40
8.2.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	49
8.3. Jakość powietrza	51
8.3.1. Cel średniookresowy do 2022 roku.....	55
8.4. Gospodarka odpadami.....	59

8.4.1 Cele w gospodarce odpadami - Cele średniookresowe do roku 2022.....	69
8.5. Oddziaływanie hałasu	73
8.5.1. Cel średniookresowy do 2022	76
8.6. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych	77
8.6.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	78
8.7. Substancje chemiczne w środowisku - poważne awarie	79
8.7.1. Cel średniookresowy do 2022 r.....	80
9. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ NA LATA 2015 – 2018.....	81
9.1. Aspekty finansowe realizacji programu	88
10. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA	89
10.1 Narzędzia i instrumenty realizacji programu	90
10.1.1. Instrumenty prawne.....	90
10.1.2. Instrumenty ekonomiczno-finansowe	91
10.1.3. Instrumenty społeczno-edukacyjne i informacyjne.....	91
10.1.4. Instrumenty organizacyjno-planistyczne.....	92
10.2 Struktura zarządzania Programem	93
10.3 Sprawozdawczość z realizacji programu	95
10.4 Monitorowanie i ocena realizacji Programu	95
10.4.1. Monitoring środowiska	95
11. MONITORING REALIZACJI PROGRAMU	96
12. LITERATURA	100

1. PODSTAWY PRAWNE I METODYKA OPRACOWANIA

Art. 17 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232) nakłada na organ wykonawczy gminy obowiązek sporządzania gminnego programu ochrony środowiska. Przedmiotowy program uchwalany jest przez Radę Gminy. Co 2 lata sporządzane są raporty z wykonania tych programów.

Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu wzorowano się na zapisach znajdujących się w opracowaniu: „Wytyczne sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym” wydanym w grudniu 2002 r. przez Ministerstwo Środowiska. Opracowanie to nakazuje, aby gminne programy ochrony środowiska składały się z dwóch części:

- zadań własnych (czyli przedsięwzięć, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji gminy),
- zadań koordynowanych (czyli pozostałych zadań, związanych z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które finansowane są ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla powiatowego, wojewódzkiego i centralnego).

Przy tworzeniu „Aktualizacji...” wykorzystano:

- dane z Urzędu Miejskiego w Prószkowie,
- raporty i opracowania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Opolu, Głównego Urzędu Statystycznego, Ministerstwa Środowiska,
- literaturę fachową,
- dane zebrane przez autorów opracowania.

2. CEL I ZAKRES AKTUALIZACJI OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY PRÓSZKÓW

Program ochrony środowiska ma na celu realizację założeń dokumentów strategicznych kraju i województwa na poziomie Gminy Prószków oraz uwzględnianie zasad ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju wdrażanych na szczeblu regionalnym.

Głównym założeniem ‘Aktualizacji...’ jest skoordynowanie, zaplanowanych w niej działań z administracją rządową, samorządową oraz przedsiębiorcami i społeczeństwem a następnie ich realizacja przez wskazane podmioty przy efektywnym wykorzystaniu dostępnych środków finansowych. „Aktualizacja...” określa cele i zadania krótkoterminowe (4-letnie) oraz zadania długookresowe, przewidziane do realizacji do roku 2022. Dodatkowo wyznacza priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, jak również środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym także mechanizmy prawno – ekonomiczne.

„Aktualizacja” została opracowana w celu:

- Ograniczenia negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko naturalne.
- Dążenia do sukcesywnej poprawy stanu środowiska na terenie Gminy Prószków.
- Racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska.

Wobec powyższego realizacja niniejszego dokumentu poprzez wprowadzenie skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją, przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego na analizowanym obszarze.

3. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

Główne uwarunkowania zewnętrzne niniejszej „Aktualizacji...” wynikają z:

- polityki ekologicznej państwa,
- programu ochrony środowiska województwa opolskiego,
- planu gospodarki odpadami dla województwa opolskiego,
- programu ochrony środowiska dla powiatu opolskiego,
- programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Prószków.

3.1. Polityka ekologiczna państwa

Polityka ekologiczna państwa jest dokumentem mającym na celu wytyczenie celów i kierunków działań niezbędnych do osiągnięcia właściwego stanu ochrony środowiska na terenie całego kraju. W polityce ekologicznej państwa zostały określone następujące cele:

1) w zakresie działań systemowych:

- doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów,
- uruchomienie takich mechanizmów prawnych, ekonomicznych i edukacyjnych, które prowadziłyby do rozwoju proekologicznej produkcji towarów oraz do świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego,
- jak najszersze przystępowanie do systemu EMAS, rozpowszechnienie wiedzy wśród społeczeństwa o tym systemie i tworzenie korzyści ekonomicznych dla firm i instytucji będących w systemie,
- podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”, prowadzącą do:
 - ✓ proekologicznych zachowań konsumenckich,
 - ✓ prośrodowiskowych nawyków i pobudzenia odpowiedzialności za stan środowiska,
 - ✓ organizowania akcji lokalnych służących ochronie środowiska,
 - ✓ uczestniczenia w procedurach prawnych i kontrolnych dotyczących ochrony środowiska,
- zwiększenie roli polskich placówek badawczych we wdrażaniu eko-innowacji w przemyśle oraz w produkcji wyrobów przyjaznych dla środowiska oraz doprowadzenie do zadowalającego stanu systemu monitoringu środowiska,
- stworzenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizującego możliwość wystąpienia szkody,
- przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego na obszarze całego kraju, w szczególności dotyczy to miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

2) w zakresie ochrony zasobów naturalnych:

- zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji,
- racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego,
- racjonalne gospodarowanie zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi oraz zwiększenie samofinansowania gospodarki wodnej,

- rozpowszechnienie dobrych praktyk rolnych i leśnych,
- przeciwdziałanie degradacji terenów,
- zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych,
- racjonalne zaopatrzenie ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją.

3) w zakresie poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:

- poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz skuteczny nadzór nad wszystkimi w kraju instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska,
- dążenie do spełnienia przez RP zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego,
- utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków,
- utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytworzonych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju (mniej odpadów na jednostkę produktów, mniej opakowań, dłuższe okresy życia produktów itp.),
- zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska,
- zamknięcie wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów UE i ich rekultywacja,
- sporządzenie spisu zamkniętych oraz opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych, wraz z identyfikacją obiektów wpływających znacząco na środowisko,
- eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów,
- pełne zorganizowanie krajowego systemu zbierania wraków samochodów i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowiska nie trafiało ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.

3.2. Program ochrony środowiska województwa opolskiego

Obecnie obowiązującym programem ochrony środowiska na terenie Województwa Opolskiego jest Program ochrony środowiska województwa opolskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2019. Określa on kierunki działań na terenie całego województwa. Priorytetami wojewódzkimi z zakresu ochrony środowiska nakreślonymi w wyżej wymienionym dokumencie są:

- ochrona wód i gospodarka wodna; ochrona wód przed zanieczyszczeniami i nadmierną eksploatacją oraz zabezpieczenie środowiska przed zagrożeniami związanymi z wodą (powódź, susza),
- ochrona powierzchni ziemi przed odpadami; zapobieganie powstawaniu odpadów oraz zwiększenie gospodarczego wykorzystania odpadów wytworzonych, a także stworzenie systemowych rozwiązań w zakresie zagospodarowania odpadów,
- ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami i środowiska człowieka przed hałasem; intensyfikacja działań ukierunkowana na proekologiczne rozwiązania systemu transportu,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody; nowe podejście do ochrony przyrody, uwzględniające europejskie wymogi w tym zakresie,
- ochrona powierzchni ziemi i środowiska glebowego; działania rekultywacyjne i rewitalizacyjne na obszarach zdegradowanych wskutek eksploatacji surowców mineralnych oraz ochrona gleb.

3.3. Plan gospodarki odpadami dla województwa opolskiego

Główne cele określone w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego na lata 2012-2017 to:

- ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów komunalnych,
- zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska,
- zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

3.4. Program ochrony środowiska dla powiatu opolskiego

W programie ochrony środowiska dla powiatu opolskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 wyznaczono następujące cele z zakresu ochrony środowiska:

- poprawa jakości oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody powiatu,
- ochrona powierzchni ziemi i gleb, głównie przeznaczenia rolniczego,
- wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- poprawa jakości powietrza oraz klimatu akustycznego.

3.5. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Prószków

Nadrzędne cele określone w Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Prószków na lata 2012-2032 to:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terenie gminy,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

4. CHARAKTERYSTYKA GMINY PRÓSZKÓW

Gmina Prószków jest gminą miejsko-wiejską, położoną w południowej części Powiatu Opolskiego, w Województwie Opolskim. Siedzibą gminy jest miasto Prószków. Powierzchnia gminy wynosi 121 km², a liczba ludności 9790. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 81 osób/km² i jest mniejsza od średniej dla Powiatu Opolskiego (84 osoby/km²) i Województwa Opolskiego (107 osób/km²).

Źródło: www.odnowawsi.eu

Rysunek 1 Położenie Gminy Prószków

Zgodnie z danymi GUS, na koniec 2012 r. Gminę Prószków zamieszkiwało 9790 osób, z czego 5121 stanowiły kobiety, a 4669 mężczyźni (tab. 1). Zdecydowana większość osób mieszka na obszarach wiejskich (73 %), liczba ludności miasta Prószkowa wynosi 2639 co stanowi 27 % ogólnej populacji gminy. Zauważalny jest systematyczny spadek liczby ludności w Gminie Prószków. Jeszcze w 2005 roku było 9979 mieszkańców gminy, a więc o 189 więcej niż na koniec 2012 r.

Tabela 1 Liczba ludności Gminy Prószków

	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				Razem	Mężczyźni	Kobiety	Razem	Mężczyźni	Kobiety
Gmina Prószków	9790	4669	5121	2639	1216	1423	7151	3453	3698

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Wg J. Kondrackiego Gmina Prószków należy do:

- ✓ prowincji Niziny Środkowoeuropejskiej (31),
- ✓ podprowincji Niziny Środkowopolskiej (318),
- ✓ makroregionu Niziny Śląskiej (318.5):

- ✓ mezoregionu Równiny Niemodlińskiej (318.55) – zajmuje ona zachodnią część gminy. Jest to równina wodnolodowcowa, pokryta warstwą fluwioglacjalnych utworów piaszczysto-żwirowych lub gliniastych moren zwałowych,
- ✓ mezoregionu Pradoliny Wrocławskiej – zajmuje ona wschodnią część gminy. Jest to płaskodenna, rozległa forma dolinna z systemem teras zalewowych z pokrywami madowymi oraz teras nadzalewowych piaszczysto-żwirowych.

Źródło: APOS dla Gminy Prószków na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016

Rysunek 2 Gmina Prószków na tle podziału fizyczno-geograficznego Polski

Gmina Prószków położona jest we wrocławsko-opolskiej krainie klimatycznej. Charakterystyczne dla niej jest przewaga wpływów oceanicznych nad kontynentalnymi. Występujące amplitudy temperatur są tu mniejsze niż średnio na terytorium Polski. Wiosna na tym terenie jest wczesna i ciepła, a lato wczesne, długie oraz ciepłe. Zima rozpoczyna się stosunkowo późno – bo w pierwszej dekadzie grudnia, jest ona łagodna i krótka, a występująca pokrywa śnieżna – nietrwała. Średnia roczna temperatura wynosi 8,6 °C, maksymalna (w lipcu) 18,6 °C, minimalna (w styczniu) -1,5 °C. Średnia roczna suma opadów wynosi 649 mm, a długość okresu wegetacyjnego to średnio 215 dni. Występuje przewaga wiatrów zachodnich.

Na koniec roku 2012 w Gminie Prószków zarejestrowanych było 831 podmiotów gospodarki narodowej (tab. 2). W zdecydowanej większości reprezentowały one sektor prywatny.

Tabela 2 Podmioty gospodarki narodowej w Gminie Prószków

Gmina	Sektor		Z ogółem					osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
			osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej					
	prywatny	publiczny	razem	w tym				
spółki handlowe				spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne		
Prószków	797	34	159	49	28	3	21	672

Źródło: GUS

Pomimo typowo rolniczego charakteru gminy, działalność gospodarcza usługowa i produkcyjna jest dobrze rozwinięta. Najważniejszym zakładem przemysłowym na terenie Gminy Prószków jest Kopalnia Margli Kredowych Folwark.

Gmina Prószków ma dobre połączenie drogowe z Opolem jak i sąsiednimi gminami. Przez teren gminy przebiega autostrada A4, droga krajowa nr 45 oraz drogi wojewódzkie nr 413, 414, 415, 429.

Jedyną jednostką miejską na terenie gminy jest miasto Prószków. Przeważa tam zabudowa niska, 2-3 kondygnacyjna, czasami z lokalami usługowymi zlokalizowanymi na parterach budynków. Występuje przeważnie zabudowa jednorodzinna. Pozostałe jednostki osadnicze tworzą skupiska wzdłuż istniejących dróg. Przeważa tam zabudowa niska przystosowana do celów mieszkaniowych i rolnych.

5. KIERUNKI DZIAŁAŃ SYSTEMOWYCH

5.1. Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych

Każdy człowiek żyje w środowisku naturalnym, wpływa więc na jego kształt obecny jak i oddziałuje na jego stan w przyszłości. Dlatego ważna jest odpowiedzialność pojedynczych jednostek jak i ogółu za swoje zachowania rzutujące na środowisko naturalne. Zgodnie z art.5 Konstytucji RP *Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju*. Ważne jest więc żeby gospodarowanie, które wpływa na stan środowiska, uwzględniało zasadę zrównoważonego rozwoju. Oznacza to, że działalność

człowieka powinna być tak prowadzona, aby zachować środowisko w możliwie dobrym stanie dla obecnych i przyszłych pokoleń. W związku z tym cele ochrony środowiska powinny być brane pod uwagę podczas sporządzania wszystkich dokumentów strategicznych sektorów gospodarczych, a w szczególności w energetyce, przemyśle, transporcie, telekomunikacji, gospodarce wodnej, gospodarce odpadami, rolnictwie, leśnictwie oraz turystyce. Plany, programy, polityki i strategie powinny być poddawane strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Obowiązek ten wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235).

5.1.1. Cel średniookresowy do 2022 r

Doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów

Zadania własne:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Współpraca Urzędu Miejskiego z instytucjami odpowiedzialnymi za przygotowanie dokumentów strategicznych	Gmina

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Organizowanie szkoleń dla wykonawców dokumentów strategicznych	Organizacje pozarządowe, Przedsiębiorcy

5.2. Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska

Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska związana jest głównie z tworzeniem przez państwo rozwiązań prawno – ekonomicznych służącym rozwojowi gospodarki przyjaznej środowisku. Efektem tych działań powinien być rozwój usług i produkcji towarów przyjaznych środowisku, tworzenie „zielonych” miejsc pracy, a także wprowadzenie „zielonych” zamówień publicznych. Wprowadzenie mechanizmów wpływających na zachowania proekologiczne konsumentów możliwe jest głównie na szczeblu krajowym. Niemniej jednak gmina również może odgrywać ważną rolę w tym procesie. Jej zadania w głównej mierze polegać powinny na właściwej edukacji ekologicznej, uświadamianiu społeczeństwa o korzyściach płynących z działań proekologicznych. Działania takie powinny skutkować większym popytem na produkty ekologiczne. Niestety, w dalszym ciągu brak jest wystarczającej ilości skutecznych mechanizmów promujących ekologiczne produkty i zachowania konsumentów. Ciągłe głównym czynnikiem decydującym o wyborze produktu jest cena, a ta w wielu przypadkach jest niższa w przypadku towarów mniej ekologicznych. W związku z tym w najbliższych latach należy dołożyć wszelkich starań w celu aktywizacji rynku na rzecz ochrony środowiska.

5.2.1. Cel średniookresowy do 2022 r.

Uruchomienie takich mechanizmów prawnych, ekonomicznych i edukacyjnych, które prowadziłyby do rozwoju proekologicznej produkcji towarów oraz do świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego

Zadania własne:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Stosowanie systemu „zielonych zamówień” w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego	Gmina
Promocja tworzenia „zielonych miejsc pracy”	Gmina

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Znakowanie produktów ekologicznych	Przedsiębiorcy
Organizowanie szkoleń na temat produktów ekologicznych	Organizacje pozarządowe, Przedsiębiorcy
Eliminacja z rynku wyrobów szkodliwych dla środowiska	Przedsiębiorcy, Inspekcja Handlowa
Upowszechnianie i promocja wśród mieszkańców produktów ekologicznych	Przedsiębiorcy

5.3. Zarządzanie środowiskowe

Systemy zarządzania środowiskowego (SZŚ) są dobrowolnym zobowiązaniem przedsiębiorstw i instytucji do podejmowania działań mających na celu zmniejszenie ich oddziaływania na środowisko. Posiadanie wdrożonego systemu zarządzania środowiskiem informuje społeczeństwo, że dana firma działa zgodnie z przepisami ochrony środowiska. System Ekozarządzania i Audytu EMAS ma na celu poprawę efektów środowiskowych funkcjonujących organizacji. System ten zakłada ciągłą poprawę działalności środowiskowej organizacji, informowanie społeczeństwa poprzez coroczne sporządzanie deklaracji środowiskowych, udział pracowników w działaniach mających na celu poprawę prośrodowiskowego funkcjonowania organizacji. Korzyści wynikających z wprowadzenia systemu EMAS to przede wszystkim zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez spadek ilości wytwarzanych odpadów, ograniczenie zużycia energii, wody, surowców. Ważny jest także efekt ekonomiczny np. w postaci zmniejszonych opłat za gospodarstwo korzystanie ze środowiska. Niewątpliwą zaletą jest także poprawa wizerunku danej firmy w oczach konsumentów. W Gminie Prószków żadna firma nie posiada wdrożonego systemu EMAS.

5.3.1. Cel średniookresowy do 2022 r.

Rozpowszechnienie wiedzy o systemach zarządzania środowiskowego oraz wspieranie w ich wdrażaniu

Zadania własne:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Rozpowszechnienie wśród społeczeństwa wiedzy na temat systemów zarządzania środowiskowego	Gmina

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Prowadzenie szkoleń z zakresu systemów zarządzania środowiskowego	Organizacje pozarządowe, Przedsiębiorcy

5.4. Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska

Każde społeczeństwo ustroju demokratycznego powinno podejmować decyzje w sposób świadomy w każdej dziedzinie funkcjonowania państwa i jednostki, a więc także w ochronie środowiska. Społeczeństwo podejmuje liczne decyzje środowiskowe, aby były one w pełni świadome konieczne jest zapewnienie mu dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie. Szczególną uwagę należy przypisać tu właściwej edukacji ekologicznej społeczeństwa. Powinna ona dotyczyć zarówno dorosłych jak i dzieci. Szczególnie ważna jest ona wśród najmłodszych, gdyż przyjęte za młodu wzorce zachowań utrzymywane są przeważnie przez całe życie. Pomimo rozwoju działań w tej dziedzinie, nadal jednak spotyka się przejawy niedostatecznej edukacji ekologicznej. Przejawia się to m.in. niewłaściwymi zachowaniami dotyczącymi odpadów (spalanie w domowych kotłach, brak segregacji). Dlatego w najbliższych latach należy dołożyć wszelkich starań w zakresie edukacji ekologicznej. Skutkować to będzie wzrostem świadomości, który przełoży się na właściwe

postawy wobec środowiska naturalnego. Edukacja ekologiczna na terenie Gminy Prószków realizowana jest przeważnie w placówkach oświatowych. Polega ona na prowadzeniu konkursów i zajęć z zakresu ochrony środowiska. Młodzież uczestniczy w akcjach: „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”. Dodatkowo organizowane są zbiórki baterii, przeterminowanych leków.

5.4.1. Cel średniookresowy do 2022 r.

Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa

Zadania własne:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Wsparcie finansowe oraz merytoryczne konkursów ekologicznych	Gmina
Współorganizowanie akcji ekologicznych („Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”)	Gmina
Opracowanie oraz rozprowadzanie ulotek, folderów o treściach ekologicznych (np. związanych z gospodarką odpadami)	Gmina
Informowanie mieszkańców o stanie środowiska oraz prowadzonych działaniach na rzecz ochrony środowiska	Gmina

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Udział urzędników samorządowych, nauczycieli w szkoleniach dotyczących zagadnień ochrony środowiska	Jednostki oświatowe, Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji
Organizowanie imprez, wystaw o tematyce środowiskowej	Instytucje kultury, oświaty, Organizacje pozarządowe

Organizowanie wycieczek szkolonych w miejsca interesujące pod względem przyrodniczym	Jednostki oświatowe
Budowa nowych i utrzymanie istniejących leśnych ścieżek i punktów edukacyjnych	Nadleśnictwa

5.5. Odpowiedzialność za szkody w środowisku

Każdy jest odpowiedzialny za swoje postępowanie, także w stosunku do środowiska. Znalazło to odzwierciedlenie w art. 86 Konstytucji RP, który informuje że „Każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie”. Zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” każdy powodujący szkody w środowisku ponosi za to odpowiedzialność, także finansową. W roku 2007 uchwalona została ustawa o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. z 2014 r., poz. 210). Przepisy ustawy stosuje się do bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub do szkody w środowisku:

- 1) spowodowanych przez działalność podmiotu korzystającego ze środowiska stwarzającą ryzyko szkody w środowisku,
- 2) spowodowanych przez inną działalność niż ta, o której mowa w pkt 1, podmiotu korzystającego ze środowiska, jeżeli dotyczą gatunków chronionych lub chronionych siedlisk przyrodniczych oraz wystąpiły z winy podmiotu korzystającego ze środowiska.

Odpowiedzialność za szkody w środowisku stosuje się także, gdy szkoda lub bezpośrednie zagrożenie szkodą wywołane jest emisją rozproszoną oraz możliwe jest ustalenie związku pomiędzy bezpośrednim zagrożeniem szkodą lub szkodą a działalnością podmiotu korzystającego ze środowiska.

5.5.1. Cel średniookresowy do 2022 r.

Stworzenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizującego możliwość wystąpienia szkody

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Prowadzenie szkoleń na temat odpowiedzialności sprawcy za szkody w środowisku	Organizacje pozarządowe, Przedsiębiorcy
Stworzenie bazy danych o szkodach w środowisku i działaniach naprawczych	GIOŚ
Wzmocnienie kadrowe i aparaturowe WIOŚ w Opolu, pozwalające na pełną realizację zadań kontrolnych	WIOŚ

5.6. Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym

Obowiązek uwzględniania zagadnień z zakresu ochrony środowiska w planach zagospodarowania przestrzennego nakłada ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r., poz. 647). W ustawie tej zapisano: „W planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się zwłaszcza (...) wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych” oraz „W planie miejscowym określa się obowiązkowo (...) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego”. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są głównymi dokumentami, które pozwalają na racjonalne gospodarowanie terenami.

5.6.1. Cel średniookresowy do 2022 r.

Przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska	Gmina

6. OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH

6.1. Ochrona przyrody i krajobrazu

Na terenie Gminy Prószków występuje 9 form ochrony przyrody określonych zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627). Wśród nich 5 pomników przyrody, 3 rezerваты przyrody oraz 1 obszar chronionego krajobrazu. Szczegółowy ich wykaz przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3 Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Prószków

Lp.	Forma ochrony przyrody	Opis formy ochrony	Gmina	Obręb	Data utworzenie / ustanowienia
1	pomnik przyrody	pojedynczy okaz z gatunku modrzew europejski (<i>Larix decidua</i>)	Prószków	Przysiecz	21.11.2000r.
2	pomnik przyrody	grypa drzew z gatunku modrzew europejski (<i>Larix decidua</i>) - 2 szt	Prószków	Jaśkowice	21.11.2005r.
3	pomnik przyrody	pojedynczy okaz z gatunku buk zwyczajny (<i>Fagus sylvatica</i>)	Prószków	Prószków	21.11.2005r.
4	pomnik przyrody	pojedynczy okaz z gatunku platan klonolistny (<i>Platanus x hispanica</i>)	Prószków	Prószków	25.10.2013r.
5	pomnik przyrody	314 drzew z gatunków dęb czerwony <i>Quercus rubra</i> 135+ 139, dęb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 2+5, lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> 20+13.	Prószków	Ligota Prószkowska	09.05.2005r.
6	rezerwat przyrody "Staw Nowokuźnicki"	stanowiska rzadkich roślin wodnych, a w szczególności gatunku orzecha wodnego (<i>Trapa natans</i>) oraz miejsca ochrony ptactwa	Prószków	Nowa Kuźnia	31.12.1957r.
7	rezerwat przyrody "Przysiecz"	pozostałość starodrzewia modrzewia sudeckiego pochodzenia naturalnego (<i>Larix decidua</i> var. <i>sudetica</i>)	Prószków	Przysiecz	10.03.1958r.

Lp.	Forma ochrony przyrody	Opis formy ochrony	Gmina	Obręb	Data utworzenie / ustanowienia
8	rezerwat przyrody "Jaškowice"	fragment lasu mieszanego z udziałem modrzewia sudeckiego (<i>Larix decidua</i> var. <i>Sudetica</i>) oraz dębów bezszypułkowego i szypułkowego	Prószków	Ligota Prószkowska	02.09.1969r.
9	obszar chronionego krajobrazu "Bory Niemodlińskie"	bory i bory mieszane z licznymi zbiorowiska torfowiskowymi i kompleksami stawów rybnych	Biała, Dąbrowa, Grodków, Komprachcice, Korfantów, Krapkowice, Lewin Brzeski, Łambinowice, Niemodlin, Prószków, Strzeleczyki, Tułowice	wszystkie obręby gmin lub ich części zlokalizowanych w granicach obszaru chronionego krajobrazu	31.07.1989r.

Obszary prawnie chronione na terenie Gminy Prószków na koniec 2013 r. zajmowały powierzchnię 6068,9 ha. Stanowiło to 50,14 % ogólnej powierzchni gminy i była to wartość zdecydowanie większa niż średnia dla Województwa Opolskiego, która wynosi 27,2 %.

Obszar chronionego krajobrazu „Bory Niemodlińskie” występuje w południowo-zachodniej części Gminy Prószków. Dominują tu bory i bory mieszane.

Spotykane są w nich rzadkie i chronione rośliny naczyniowe, jak kilka gatunków storczykowatych (Orchidaceae):

- kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*),
- barwinek pospolity (*Vinca minor*),
- saprofityczny i bezzieleniowy gnieźnik leśny (*Neotia nidus-avis*),
- wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*),
- z liliowatych (Liliaceae) oryginalna lilia złotogłów (*Lilium martagon*).

Bory Niemodlińskie są ostoją coraz rzadszych w Polsce gatunków fauny:

- bociana czarnego (*Ciconia nigra*),
- cietrzewia (*Tetrao tetrix*),
- kani czarnej i rdzawej (*Milvus migrans*, *M. milvus*),

- trzmiełojada (*Pernis apivorus*) i dzięcioła zielonosiwego (*Picus canus*),

a także zagrożonych wymarciem gatunków:

- sowy włochatej (*Aegolius funereus*)
- puchacza (*Bubo bubo*).

Rezerwat przyrody „Jaśkowice”

Rezerwat ten położony jest niedaleko wsi Jaśkowice na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego z udziałem modrzewia sudeckiego oraz dębów bezszypułkowego i szypułkowego. Drzewostan tworzy luźno rosnący starodrzew modrzewia z domieszką sosny (przeciętnie 175 lat), z udziałem dębu (65-85 lat) i pojedynczych świerków (175 lat). Na terenie rezerwatu występuje 57 gatunków roślin naczyniowych. Spotykane są tu: trzcinnik leśny i piaszkowy, wierzbówka kiprzyca, orlica pospolita, borówka czarna i brusznica, szczawik zajęczy. W rezerwacie Jaśkowice zlokalizowane są dwa pomniki przyrody ożywionej (190-letnie modrzewie europejskie o obwodzie w pierśnicy 250 i 210 cm).

Rezerwat przyrody „Przysiecz”

Rezerwat leży nieopodal miejscowości Przysiecz na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych pozostałości starodrzewu modrzewia sudeckiego naturalnego pochodzenia. Obecny drzewostan jest różnogatunkowy i składa się z modrzewia sudeckiego, dębu, graba, sosny, jawora oraz sporadycznie jodły. Na terenie rezerwatu zarejestrowano 56 gatunków roślin naczyniowych. W warstwie runa występują m.in. orlica pospolita, borówka czarna, siódmaczek leśny, kłosownica leśna.

Rezerwat przyrody „Staw Nowokuźnicki”

Rezerwat położony jest w miejscowości Nowa Kuźnia, na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych stanowiska rzadkich roślin wodnych (w szczególności gatunku orzecha wodnego *Trapa natans*) oraz ochrona ptactwa. Obecnie, wśród istniejących rezerwatów na terenie Województwa Opolskiego, jest to jeden z dwóch obiektów chroniących florę i faunę związaną z siedliskami wodnymi i bagiennymi. Na terenie rezerwatu stwierdzono występowanie 323 gatunków roślin. Na terenie tego rezerwatu znajduje się stanowisko kotewki orzecha wodnego, którego populacja jest tutaj jedną z najliczniejszych na Śląsku. Ścisłą ochroną

gatunkową objęte są tu poza kotewką orzecha wodnego również grzybienie białe, grązel żółty oraz salwinia pływająca, natomiast częściową: porzeczką czarna, kruszyna pospolita, bobrek trójlistkowy. Na terenie rezerwatu rosną gatunki zagrożone w skali kraju i województwa, jak np. zachyłnik błotny, nerecznica grzebieniasta, jaskier wielki, siedmiopalecznik błotny. Przedmiotem ochrony w rezerwacie jest także ptactwo. Wśród ciekawszych należy wymienić cyrankę, głowienkę, błotniaka stawowego, wodnika, łyskę, remiza i turkawkę.

We wschodniej części rezerwatu znajduje się ścieżka edukacyjna.

6.1.1. Cel średniookresowy do 2022 r.

Zachowanie bogatej różnorodności przyrody

Zadania własne:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Zachowanie istniejącej zieleni urządzonej	Gmina
Promowanie terenów ciekawych pod względem przyrodniczym	Gmina

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Objęcie ochroną prawną terenów cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym	Sejmik województwa, Gmina
Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych	Nadleśnictwa, Gmina
Ochrona <i>in situ</i> gatunków roślin i zwierząt	Nadleśnictwa, Gmina

6.2. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

Lasy spełniają szereg funkcji, spośród których wymienić można te społeczne, ekologiczne i gospodarcze. Funkcje społeczne to zapewnienie miejsc rekreacyjnych i pracy. Do gospodarczych należy przede wszystkim produkcja biomasy. Funkcje ekologiczne przejawiają się głównie w kształtowaniu właściwego klimatu zarówno lokalnego jak i globalnego, regulacji właściwych stosunków wodnych, przeciwdziałaniu lawinom i osuwiskom.

Lasy na terenie gminy położone są w jej południowej i południowo-zachodniej części, należą one nadleśnictwa Prószków. Występuje tu 6 typów siedliskowych - bór świeży, bór mieszany świeży, bór mieszany wilgotny, las mieszany świeży, las mieszany wilgotny, las świeży. Spośród wyżej wymienionych największą powierzchnię zajmuje bór mieszany świeży i las mieszany świeży, najmniejszą zaś las świeży i bór świeży. Dominującym tu gatunkiem jest sosna.

Powierzchnia gruntów leśnych na koniec 2012 r. wynosiła 4092 ha, z czego 3971 ha stanowiły lasy. W zdecydowanej większości lasy na terenie Gminy Prószków są własnością Skarbu Państwa (3953 ha). Powierzchnia lasów prywatnych na koniec 2012 r. wynosiła 19 ha (tab. 4).

Tabela 4 Powierzchnia lasów Gminy Prószków

Wyszczególnienie	Ogółem	Lasy publiczne				Lasy prywatne
		razem	własność Skarbu Państwa		własność gminy	
			razem	w tym w zarządzie Lasów Państwowych		
[ha]						
Gmina Prószków	3971	3953	3953	3926	-	19

Źródło : GUS

Wskaźnik lesistości dla gminy wynosi 32,8 % i jest wyższy niż średnio dla Województwa Opolskiego (26,5 %) i niższy niż dla Powiatu Opolskiego (44,6 %). Lesistość Gminy Prószków na tle innych gmin Powiatu Opolskiego przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5 Lesistość gmin Powiatu Opolskiego

Wyszczególnienie	Lesistość [%]
Powiat Opolski	44,6
Gmina Niemodlin	27,4
Gmina Ozimek	57,9
Gmina Prószków	32,8
Gmina Chrzastowice	41,2
Gmina Dąbrowa	22,6
Gmina Dobrzeń Wielki	36,2
Gmina Komprachcice	19,0
Gmina Łubniany	47,7
Gmina Murów	73,3
Gmina Popielów	46,9
Gmina Tarnów Opolski	42,7
Gmina Tułowice	69,1
Gmina Turawa	50,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Środowisko leśne narażone jest na działanie wielu niekorzystnych czynników. Czynniki te podzielić można na abiotyczne, biotyczne oraz antropogeniczne. Przedstawiono je w tabeli poniżej.

Tabela 6 Czynniki oddziałujące na środowisko leśne

ABIOTYCZNE	BIOTYCZNE	ANTROPOGENICZNE
1. Czynniki atmosferyczne <ul style="list-style-type: none"> • anomalie pogodowe <ul style="list-style-type: none"> – ciepłe zimy – niskie temperatury – późne przymrozki – upalne lata – obfity śnieg i szadź – huragany • termiczno-wilgotnościowe <ul style="list-style-type: none"> – niedobór wilgoci – powodzie • wiatr <ul style="list-style-type: none"> – dominujący kierunek – huragany 2. Właściwości gleby <ul style="list-style-type: none"> • wilgotnościowe <ul style="list-style-type: none"> – niski poziom wód gruntowych • żyznościowe <ul style="list-style-type: none"> – gleby piaszczyste – grunty porolne 3. Warunki fizjograficzne <ul style="list-style-type: none"> • warunki górskie 	1. Struktura drzewostanów <ul style="list-style-type: none"> • skład gatunkowy <ul style="list-style-type: none"> – dominacja gatunków iglastych • niezgodność z siedliskiem <ul style="list-style-type: none"> – drzewostany iglaste na siedliskach lasowych 2. Szkodniki owadzie <ul style="list-style-type: none"> • pierwotne • wtórne 3. Grzybowe choroby infekcyjne <ul style="list-style-type: none"> • liści i pędów • pni • korzeni 4. Nadmierne występowanie roślinożernych ssaków <ul style="list-style-type: none"> • zwierzyny • gryzoni 	1. Zanieczyszczenia powietrza <ul style="list-style-type: none"> • energetyka • gospodarka komunalna • transport 2. Zanieczyszczenie wód i gleb <ul style="list-style-type: none"> • przemysł • gospodarka komunalna • rolnictwo 3. Przekształcenia powierzchni ziemi <ul style="list-style-type: none"> • górnictwo 4. Pożary lasu 5. Szkodnictwo leśne <ul style="list-style-type: none"> • kłusownictwo i kradzieże • nadmierna rekreacja • masowe grzybobrania 6. Niewłaściwa gospodarka leśna <ul style="list-style-type: none"> • schematyczne postępowanie • nadmierne użytkowanie • zaniechanie pielęgnacji

(źródło: Raport o stanie lasów w Polsce 2011)

Stan zdrowotny drzewostanu Nadleśnictwa Prószków jest dobry. Szkody antropogeniczne w nadleśnictwie przejawiają się przede wszystkim w:

- zanieczyszczeniu powietrza (II strefa zagrożenia),
- zagrożeniu pożarami (II kategoria zagrożenia),
- sezonowym, intensywnym penetrowaniem obszarów leśnych związanym ze zbiorem grzybów i owoców leśnych.

Szkody abiotyczne nie przysparzają większego problemu na terenie nadleśnictwa. Jeżeli już występują to związane są przede wszystkim z działaniem wiatru.

6.2.1. Cel średniokresowy do 2022 r.

Zwiększenie areалу zalesień, poprawa stanu zdrowotnego lasów oraz wzrost różnorodności biologicznej

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Realizacja Programu Zwiększania Lesistości	Powiat, Gmina, Nadleśnictwa, Właściciele gruntów
Zalesianie gruntów z poszanowaniem ochrony bioróżnorodności i terenów nieleśnych cennych przyrodniczo	Nadleśnictwa, Właściciele gruntów
Nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych	Starosta / Nadleśnictwa
Likwidacja szkód po oblodzeniu drzewostanu i odnowienie powierzchni leśnych	Właściciele gruntów, Nadleśnictwa
Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne składowiska odpadów)	Nadleśnictwa
Pozyskiwanie drewna w sposób racjonalny, bez zakłócenia zasady trwałości lasów	Nadleśnictwa
Edukacja leśna społeczeństwa	Nadleśnictwa

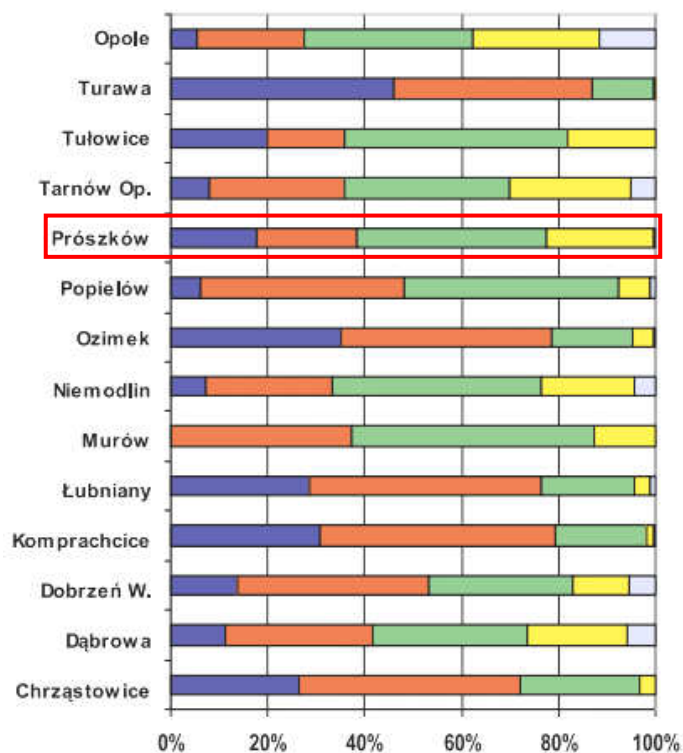
6.4. Ochrona powierzchni ziemi

W Gminie Prószków dominują gleby o dobrej i średniej jakości (56 %). Gleby słabe stanowią 42 % powierzchni gminy, a gleby dobre 2 %. Podstawowe typy gleb z terenu gminy to gleby:

- pseudobielicowe i bielicowe – są to gleby kwaśne i lekko kwaśne w całym swoim profilu, utworzone przeważnie z piasków (głównie pod użytkami leśnymi, wyspowo, na zachód od linii drogi Opole-Krapkowice),
- brunatne właściwe – o odczynie bliskim obojętnego, utworzone z gleb cięższych (najwięcej w północnej części gminy, okolice Winowa, Górek, Chrzaszczyc i Prószkowa)
- wyługowane i kwaśne – z lżejszych utworów (stosunkowo duże powierzchnie w środkowej i południowej części gminy – od linii Złotniki – Boguszyce),
- czarne ziemie – na obszarach niżej położonych, gdzie występuje wysoki poziom wód gruntowych i roślinność trawiasto-łąkowa (na wysokości Winowa, Górek i Chrzaszczyc oraz wyspowo w okolicy Złotnik, Prószkowa, Ligoty Prószkowskiej, Zimnic Wielkich i Chrzowic),
- mady – utworzone z osadów aluwialnych, wyścielających współczesne doliny rzeczne, o wysokim poziomie wody gruntowej oraz znacznej zawartości substancji organicznych w całym profilu (głównie wzdłuż rzeki Odry i Prószkowskiego Potoku),
- hydrogeniczne: mułowo-torfowe – powstałe w wyniku procesu torfotwórczego i namulania osadami mineralnymi (wzdłuż cieków i w zagłębieniach terenu),
- murszowo-torfowe – powstałe w wyniku procesu torfotwórczego i namulania osadami mineralnymi (wzdłuż cieków oraz w zagłębieniach terenu),
- rędziny – utworzone ze zwietrzelin skał węglanowo - wapiennych, odczyn obojętny i zasadowy (w północnej części gminy, w trójkącie Winów - Złotniki - Chrzowice oraz pas wzdłuż wschodniej strony drogi z Chrzowic do Zimnic Wielkich).

Na użytkach rolnych gminy (grunty orne i użytki zielone) przeważają gleby brunatne, które zajmują 40 % powierzchni. Często spotykane są też gleby pseudobielicowe (17 %) oraz rędziny (10 %). Stosunkowo rzadko występują gleby hydrogeniczne (4 %) oraz czarne ziemie (3 %).

Użytki rolne Gminy Prószków odznaczają się przeważnie odczynem lekko kwaśnym (rys. 3). Gleby użytków rolnych powinny odznaczać się wartością pH w granicach 5,0 – 7,0. Gleby o wartości pH mniejszej od 4,5 są silnie podatne na degradację. Dla zachowania właściwego odczynu gleby należy regularnie (co 4-6 lat) wykonywać badania gleby, a w przypadku zbyt niskiego pH przeprowadzać wapnowanie gleby.

Źródło: Stan środowiska w Opolu i Powiecie Opolskim

Rysunek 3 Odczyn gleb użytkowanych rolniczo w Opolu i Powiecie Opolskim

6.4.1. Cel średniookresowy do 2022 r.

Rozpowszechnienie dobrych praktyk rolnych i leśnych oraz przeciwdziałanie degradacji terenów

Zadania własne:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Promowanie rolnictwa ekologicznego	Gmina
Edukacja społeczeństwa mająca na celu ograniczenie wypalania traw czy zaśmiecania lasów	Gmina

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Szkolenia dla rolników na temat dobrych praktyk rolniczych	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
Prowadzenie monitoringu jakości gleby i ziemi	WIOŚ, GIOŚ
Racjonalne użycie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin na terenach rolnych i leśnych oraz stosowanie technik naturalnych	ARiMR, Organizacje pozarządowe, Rolnicy
Przeciwdziałanie zakwaszaniu gleb	Rolnicy

6.5. Gospodarowanie zasobami geologicznymi

Złoża kopalin są naturalnym nagromadzeniem minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą.

Na obszarze gminy występują 2 piętra stratygraficzne górnej kredy:

1) turon, zbudowany z margli piaszczystych i ilastych, wapieni marglistych oraz podrzędnie z piaskowców marglistych (skały te tworzą rozległe wychodnie w północnej części gminy, przykryte w niektórych miejscach cienką warstwą czwartorzędu - od Winowa przez Górki, Chrzęszczyce, Nowa Kuźnię, Prószków, Żlinice, Zimnice Wielkie do Odry),

2) cenoman, zbudowany z piaskowców, margli piaszczystych i wapieni piaszczystych (niewielka powierzchnia w dolinie Odry między Folwarkiem a Boguszcami).

Na pozostałym obszarze Gminy Prószków zalegają warstwowo osadowe pokrywy kenozoiczne:

1) trzeciorzędu, skały te występują pod osadami czwartorzędu, ale miejscami tworzą wychodnie (dolina Prószkowskiego Potoku, okolice Prószkowa i Nowej Kuźni), wydzielono tu dwa piętra tego okresu:

- a) górny miocen, utwory tego okresu występują jako kompleks brackiczo- lądowy określany mianem serii poznańskiej, są one wykształcone w dwóch poziomach – tzw. iłów zielonych i iłów płomienistych, jest to gruba seria niewarstwowanych, plastycznych lub zwięzłych iłów zielonych i niebieskich z wkładkami iłów węglistych, iłów i mułków piaszczystych oraz węgla brunatnych; w serii tej występują cienkie warstwy piasków drobnoziarnistych i pylastych rzadziej średnio- i gruboziarnistych, utwory serii poznańskiej mają zmienną miąższość – wynosi ona od kilku do około 40 metrów,
- b) pliocen, pokrywa najmłodszych osadów trzeciorzędu zwana serią Gozdnicy to kompleks osadów gruboklastycznych głównie różnoziarnistych żwirów i piasków przeławiconych iłami i glinami kaolinowymi, osady te tworzą pokrywy na wysoczyznach, zbudowanych z utworów serii poznańskiej, ich miąższość nie przekracza kilku metrów.

2) czwartorzędu:

- a) plejstocieńska, zbudowana z piasków i żwirów tarasów wysokich (północno-zachodnia część gminy) oraz z glin zwałowych moreny dennej i żwirów ablacyjnych (południowa część),
- b) holocieńska, zbudowana z piasków, żwirów i mad dolinnych, tworząca się współcześnie (dolina Odry i Prószkowskiego Potoku).

Na terenie Gminy Prószków występują złoża piasków i żwirów oraz złoża wapieni i margli. Przedstawiono je w tabeli 7.

Tabela 7 Udokumentowane złoża kopalin

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby		Wydobycie (tys. ton)
		geologiczne bilansowe (tys. ton)	przemysłowe (tys. ton)	
ZŁOŻA PIASKÓW I ŻWIRÓW				
Przysiecz II*	T	651	678	-
ZŁOŻA WAPIENI I MARGLI DLA PRZEMYSŁU CEMENTOWEGO				
Opole-Folwark	E	431 980	280 559	1 382

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.pgi.gov.pl

* - złoża zawierające piasek ze żwirem,

T – złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo,

E – złoża eksploatowane,

Przemysł wydobywczy oddziałuje na środowisko. Wpływ zakładów górniczych na środowisko związany jest przede wszystkim z przekształceniami terenu, ingerencją w stosunki wodne i świat ożywiony, pyleniem, hałasem. Należy zaznaczyć, że na terenach poeksploatacyjnych należy prowadzić rekultywację. Prawidłowo zrealizowana rekultywacja powoduje niejednokrotnie powstawanie nowych form (np. zbiorników wodnych) wzbogacających krajobraz oraz stanowiących miejsce bytowania nowych, niespotykanych wcześniej na danym terenie gatunków flory i fauny.

6.5.1. Cel średniookresowy do 2022 r.

Racjonalne zaopatrzenie ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny oraz rekultywacja terenów poeksploatacyjnych

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Przedsiębiorcy
Ochrona terenów perspektywicznych pod względem wydobycia kopalin	Marszałek, Powiat
Kontrola stanu faktycznego w przypadku wydobywania kopalin bez wymaganej koncesji i naliczanie opłat podwyższonych w przypadku nielegalnej działalności	Powiat

7. ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE SUROWCÓW, MATERIAŁÓW, WODY I ENERGII

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej pociągnęło za sobą wiele zobowiązań, z których nasze państwo musi się wywiązać. Z racji na duży nacisk stawiany na ochronę środowiska w państwach członkowskich, Polska przyjęła m.in. wytyczne Dyrektywy 96/61/WE (tzw. dyrektywy IPPC). Zgodnie z tym dokumentem nasze państwo będzie dążyć do dostosowania istniejących technologii do najlepszych dostępnych technik (ang. BAT – Best Available Techniques). W odpowiedzi na prawo unijne powstała w Polsce Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016. Zakłada ona działania zmierzające do racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych, które posłużyły do wyznaczenie kierunków ochrony środowiska na terenie Gminy Prószków.

7.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz ochrona przed powodzią

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., poz.145), „gospodarowanie wodami jest prowadzone w taki sposób, aby działając w zgodzie z interesem publicznym, nie dopuszczać do wystąpienia możliwego do uniknięcia pogorszenia ekologicznych funkcji wód oraz pogorszenia stanu ekosystemów”. Oznacza to, że każdy obywatel powinien dbać o jakość wód, nie powodować ich nadmiernego zanieczyszczenia. Zagadnienia racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi powinny być szczególnie istotne wobec faktu, że Polska jest krajem o niewielkich zasobach wodnych w stosunku do innych krajów europejskich.

Obszar Gminy Prószków należy do zlewni Odry, wyróżnić tu można:

- bezpośrednie przyrzecze rzeki Odry grupujące cieki zlokalizowane w jej dolinie na linii Winów-Zimnice Wielkie,
- zlewnię Prószkowskiego Potoku, zbierającego wody z obszarów położonych na zachód od rzeki Odry, na którego długości istnieją stawy w miejscowościach: Ligota Prószkowska, Przysiecz, Prószków, Nowa Kuźnia.

Na obszarze Gminy Prószków występują 4 pietra wodonośne: czwartorzędu, trzeciorzędu, górnokredowego oraz triasowego. Ze względu na wydajność do najważniejszych należą:

- piętro wodonośne kredy tworzą poziomy cenomanu powiązanego z utworami piaszczystymi i piaskowymi oraz turonu powiązanego z systemem szczelin w marglach i strefą wietrzną. Piętro to wraz z utworami czwartorzędu stanowi podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę dla kilku wsi,
- piętro wodonośne środkowego triasu stanowi główny poziom wodonośny. Woda z tego pietra pochodzi z poziomu wapienia muszlowego.

W obrębie granic gminy znajdują się główne zbiorniki wód podziemnych:

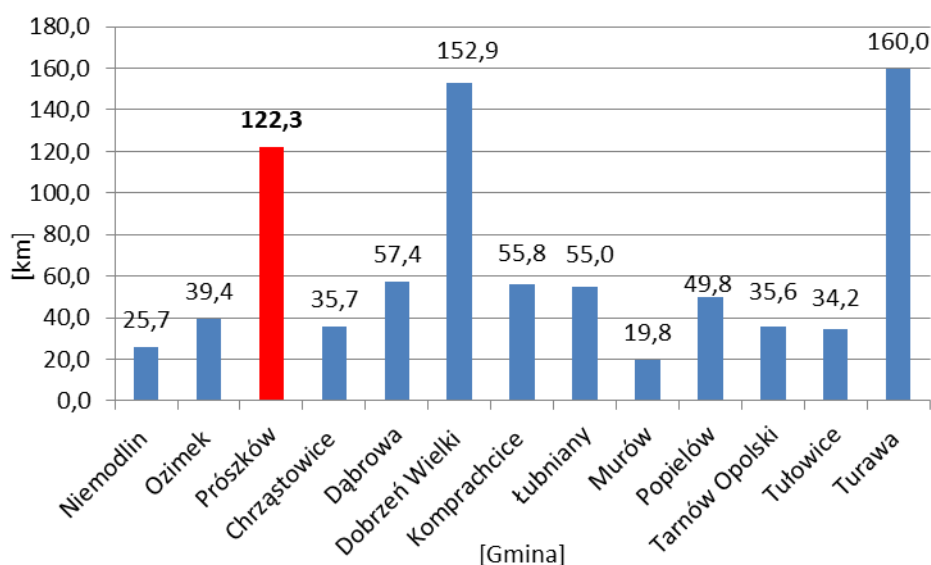
- GZWP 337 – w południowo-zachodniej części gminy,
- GZWP 335 – zbiornik triasu dolnego w północnej części gminy,
- GZWP 333 – zbiornik triasu opolskiego. Największy zbiornik wód podziemnych w Województwie Opolskim i jedno z najcenniejszych złóż wód triasowych w kraju. Składa się on z wód triasu dolnego (w północnej części gminy od linii Jaśkowice, Przysiecz),
- GZWP 336 – występuje we wschodniej części gminy.

Na terenie Gminy Prószków racjonalnie gospodaruje się zasobami wodnymi. W roku 2013 zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności było na niskim poziomie w stosunku do pozostałych gmin Powiatu Opolskiego i wynosiło 0,3 hm³ (tab. 8). Średnie roczne zużycie wody z wodociągów wynosi 30,3 m³/mieszkańca. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy jest dobrze rozwinięta. Na koniec 2012 r. jej długość wynosiła 122,3 km i była jedną z dłuższych na obszarze gmin Powiatu Opolskiego. Przedstawiono to na rysunku 4.

Tabela 8 Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku

Gmina	Zużycie ogółem [hm ³]
Chrzastowice	0,2
Dąbrowa	0,4
Dobrzeń Wielki	17,0
Komprachcice	0,3
Łubniany	0,4
Murów	0,1
Niemodlin	4,9
Ozimek	0,9
Popielów	0,2
Prószków	0,3
Tarnów Opolski	0,8
Tułowice	0,7
Turawa	1,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Rysunek 4 Długość sieci kanalizacyjnej w gminach Powiatu Opolskiego

Powódź definiuje się jako czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, powstałe na skutek wezbrania wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, powodujące zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Wystąpienie powodzi związane jest przeważnie z opadami (nawalnymi, rozlewnymi), roztopami czy zatorami zimowymi. Dodatkowo działalność człowieka również przyczynia się do zwiększenia zagrożenia powodzią, np. poprzez zmianę sposobu użytkowania ziemi (zastępowanie lasów gruntami ornymi, łąkami) czy zwiększanie powierzchni terenów uszczelnionych (budowa osiedli, dróg, parkingów).

Miejscowościami zagrożonymi powodzią z terenu Gminy Prószków są: Zimnice Wielkie, Zimnice Małe, Boguszyce, Folwark, Winów, Żlinice.

7.1.1. Cel średniookresowy do 2022 r.

Racjonalne gospodarowanie zasobami wód powierzchniowych i podziemnych oraz skuteczna ochrona przed powodzią

Zadania własne:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Akcja informacyjna na temat racjonalnego wykorzystania zasobów wodnych	Gmina

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Renaturyzacja koryt rzecznych	WZMiUW
Zapobieganie zabudowy na terenach zalewowych	Gmina, Marszałek
Remonty i budowa nowych obwałowań	WZMiUW
Opracowanie dokumentów ustalających granice zasięgu wód powodziowych, stworzenie map zagrożenia i ryzyka powodziowego	KZGW, RZGW

Utrzymanie i modernizacja urządzeń melioracji wodnych	WZMiUW
Zalesienia i inne zabiegi zmierzające do zwiększenia retencji wodnej	Nadleśnictwa, Właściciele gruntów
Stosowanie zamkniętych obiegów wody w przemyśle	Przedsiębiorcy
Badanie i analizy związane z poprawą stanu czystości wód	WIOŚ

7.2. Materiałochłonność, wodochłonność i energochłonność

Zmniejszenie materiałochłonności i odpadowości produkcji jest jednym z ważniejszych celów polityki ekologicznej, gdyż jest to jedna z dróg realizacji zasady likwidacji zanieczyszczeń, uciążliwości i zagrożeń u źródła, która ponadto pozwala na uzyskanie korzyści gospodarczych w postaci zmniejszenia nakładów na produkcję, a w konsekwencji zmniejszenia obciążeń obywateli z tytułu wykorzystywania zasobów naturalnych i ochrony środowiska.

7.2.1. Cel średniookresowy do 2022 r.

Wzrost efektywności wykorzystania surowców w gospodarce, w tym zasobów wodnych i surowców energetycznych

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Modernizacja instalacji elektrycznych, stosowanie energooszczędnych źródeł światła.	Przedsiębiorcy
Modernizacja systemów grzewczych, termomodernizacja obiektów.	Przedsiębiorcy

Modernizacja procesów przemysłowych pozwalająca na osiągnięcie normatywów najlepszych dostępnych technik.	Przedsiębiorcy
Wspieranie i intensyfikacja stosowania zamkniętych obiegów wody w przedsiębiorstwach.	Przedsiębiorcy

7.3. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

W 2020 r. w Polsce 15,5 % energii końcowej brutto ma pochodzić ze źródeł odnawialnych. Ministerstwo Gospodarki przygotowało Krajowy plan działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych. Rada Ministrów przyjęła dokument 7 grudnia 2010 r. Przygotowany w MG dokument określa polskie cele w zakresie udziału energii z OZE w sektorze transportowym, energii elektrycznej oraz ogrzewania i chłodzenia. Jest to prognoza osiągnięcia w 2020 r. 15,5 % udziału OZE w zużyciu energii końcowej brutto w sposób zrównoważony. Dokument zakłada, że filarami zwiększenia udziału odnawialnych źródeł będzie bardziej efektywne wykorzystanie biomasy oraz energii wiatrowej.

W 2007 roku została przeprowadzona szczegółowa analiza możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gospodarce gminy. Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzono, że na terenie Gminy Prószków odnawialne źródła energii zaspokajają pewną część potrzeb energetycznych. Roczna produkcja energii cieplnej z OZE wynosiła 1,8 GWh co stanowiła 2,8 % lokalnego bilansu cieplnego. Przy założeniu wykorzystania całego potencjału energetycznego OZE w gminie ilość wytworzonej energii zaspokoiłaby potrzeby ciepłe gminy w około 46 %. W tabeli 9 przedstawiono stan wykorzystania OZE na terenie gminy w roku 2007.

Tabela 9 zestawienie potencjału i stanu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Prószków w rozbiciu na poszczególne formy energii

Formy energii	Stan wykorzystania [GWh/rok]	Potencjał [GWh/rok]
Energia wodna	0	0,07
Energia wiatru	0	Brak możliwości oszacowania
Energia geotermalna	0	Brak możliwości oszacowania
Energia słońca	0	5,54
Słoma	0	13,75
Odpady drewniane	1,78	3,07*
Uprawy energetyczne	0	6,04
Biogaz z oczyszczalni ścieków i składowiska odpadów	0	0
Biogaz rolniczy	0	0
Razem	1,78	28,47

*Bez uwzględnienia odpadów poprodukcyjnych z tartaków i stolarni

Źródło: Opracowanie pn: „Odnawialne źródła energii w gospodarce gmin województwa opolskiego – Gmina Prószków”

7.3.1. Cel średniokresowy do 2022 r.

Promocja i wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych

Kierunki działań:

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Wspieranie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do wytwarzania energii odnawialnej	Samorząd Województwa, Gmina Prószków, WFOŚiGW, NFOŚiGW
Upowszechnianie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach technicznych wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii	Powiat Opolski, Gmina Prószków, organizacje pozarządowe

8. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO

8.1. Środowisko a zdrowie

Jakość środowiska w znacznym stopniu wpływa na stan zdrowia. Zdrowie człowieka jest uzależnione od czterech podstawowych czynników takich jak styl życia, geny, opieka medyczna oraz środowisko życia, które ma istotny wpływ na stan zdrowia ludzi. Badania przeprowadzone przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) wykazują, że 30 % wszystkich chorób na świecie spowodowanych jest szkodliwym wpływem czynników środowiskowych, a 40 % z nich dotyczy dzieci poniżej piątego roku życia. Z badań wynika, że prawie 30 % Polaków nie potrafi określić zagrożeń występujących w środowisku najbliższym ich miejsca zamieszkania. 60 % jest przekonanych, że w domu i miejscu pracy nie występują środowiskowe czynniki zagrażające zdrowiu. Zanieczyszczenie środowiska ma swój udział w rozwoju aż 25-33 % chorób, pośrednio wpływa też na ogólny stan zdrowia fizycznego i psychicznego poprzez ograniczenie człowiekowi dostępu do zasobów środowiskowych a co za tym idzie ograniczenie możliwości wypoczynku i wrażeń estetycznych.

Źródło: <http://www.srodowiskoazdrowie.pl/>

Rysunek 5 Czynniki środowiskowe wpływające na zdrowie

Program ochrony środowiska powinien ujmować zjawiska globalne i długofalowe, wpływające zarówno na zdrowie fizyczne jak i na komfort psychiczny człowieka.

Do największych problemów mających wpływ na stan zdrowia ludzi należą:

- ✓ jakość wody przeznaczonej do spożycia,
- ✓ zanieczyszczenie wód gruntowych,
- ✓ zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego,
- ✓ emisja hałasu.

Główne kierunki działań na rzecz środowiska i zdrowia zostały określone w przyjętym przez Radę Ministrów Wieloletnim Programie „Środowisko a zdrowie”.

8.1.1. Cel średniokresowy do 2022 r.

Dalsza poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz nadzór nad instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Monitoring jakości wody do spożycia przez ludzi szczególnie w odniesieniu do zawartości w wodzie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), trihalometanów (THM) oraz metali ciężkich	Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej
Prowadzenie nadzoru nad warunkami pracy pracowników ze szczególnym uwzględnieniem narażania na czynniki biologiczne oraz substancje chemiczne niebezpieczne	Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowa Inspekcja Pracy
Promocja zdrowego stylu życia i unikanie zagrożeń oraz profilaktyka chorób cywilizacyjnych i ograniczenie zewnętrznych przyczyn ich powstawania	Organizacje pozarządowe
Wspólne prowadzenie akcji edukacyjno-szkoleniowych dla służb zakładów przemysłowych i pracowników administracji publicznej w zakresie zapobiegania awariom oraz skażeniom środowiska	Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcja Środowiska

8.2. Ochrona wód

Wody powierzchniowe

Jednym z elementów Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS), powołanego do życia ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 686) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska jest monitoring wód powierzchniowych.

W Województwie Opolskim realizowano w 2012 roku badania jakości wód powierzchniowych zgodnie z programem zatwierdzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, obejmującym okres 2010-2012 z perspektywą na lata 2013-2015. Rok 2010 był pierwszym rokiem obowiązywania pierwszego sześcioletniego cyklu planowania w gospodarce wodnej (2010-2015). Zakres badań został ustalony zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Program monitoringu wód powierzchniowych w Województwie Opolskim opracowany na lata 2010-2012, obejmował następujące zadania:

- ✓ badania i ocena stanu rzek,
- ✓ badanie i ocena potencjału ekologicznego i stanu chemicznego zbiorników zaporowych.

W 2012 roku opracowany został Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Opolskiego na lata 2013-2015. W ramach podsystemu monitoringu jakości wód powierzchniowych – wody śródlądowe, wody przejściowe i przybrzeżne, w latach 2013-2015 na terenie Województwa Opolskiego będą realizowane następujące zadania:

- ✓ badania i ocena stanu rzek, w tym zbiorników zaporowych,
- ✓ badania i ocena jakości osadów dennych w rzekach i jeziorach,
- ✓ badania elementów hydromorfologicznych dla potrzeb oceny stanu ekologicznego wód powierzchniowych,
- ✓ wdrażanie wymagań znowelizowanej dyrektywy 2008/105/WE w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej.

Wyniki oceny stanu wód będą przekazywane do GIOŚ, a następnie do KZGW i za jego pośrednictwem, do regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

W planach Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Opolskiego na lata 2013-2015 nie ma uwzględnionego przeprowadzenia badań na terenie Gminy Prószków. Ostatni monitoring jakości wód powierzchniowych na terenie Gminy Prószków przeprowadzony został w 2007 r. na rzece Wiński Potok w ppk Żlinice.

Tabela 10 Przekroje pomiarowo–kontrolne wód powierzchniowych w 2007 r.

Lp.	Gmina	Nazwa JCW	Nazwa rzeki	Nazwa ppk	km	Rodzaj monitoringu
1.	Prószków	Wiński Potok	Wiński Potok	Żlinice	4.9	operacyjny

Źródło: Raport o stanie środowiska województwie opolskim w 2007 r., WIOŚ 2007 Opole.

Na podstawie ostatnich dostępnych wyników badań (2007 rok) przeprowadzanych przez WIOŚ w Opolu, dokonano ogólnej oceny wód Wińskiego Potoku.

Tabela 11 Ocena ogólna wód powierzchniowych kontrolowanych w 2007 roku

Lp.	Gmina	Klasa wód w ppk	Nazwa rzeki	Nazwa ppk	Wskaźniki decydujące o klasie wód
					V klasa
1.	Prószków	V	Wiński Potok	Żlinice	O ₂ , BZT ₅ , ChZTMn, ChZTCr, NH ₄ , N-K, Nog, PO ₄ , P _{og} , bakterie kałowe

Analizując wyniki możemy stwierdzić, iż w punkcie pomiarowym monitoring diagnostycznego stanu wód został określony jako zły, ze względu na zły stan chemiczny wód. O takim wyniku oceny zdecydowała zawartość w badanych wodach związków z grupy substancji priorytetowych.

Przydatność do bytowania ryb w warunkach naturalnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. z 2002 r., nr 176, poz. 1455) jakość głównych opolskich rzek nie odpowiada normom ze względu na przekroczenia warunków normatywnych głównie w zakresie fosforu ogólnego i związków azotu.

Na terenie Gminy Prószków nie był zlokalizowany żaden punkt pomiarowy.

Ocena eutrofizacji wód powierzchniowych.

Eutrofizacja zgodnie z ustawą Prawo wodne to zjawisko wzbogacania wody biogenami, głównie związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

Na obszarze Opolszczyzny wody powierzchniowe w większości kontrolowanych przekrojów, wykazywały charakter eutroficzny, ze względu na zawartość związków azotu i fosforu występujące w stężeniach przekraczających dopuszczalne normy. Na terenie Gminy Prószków ocena eutrofizacji jednolitych części wód powierzchniowych przeprowadzona była w 2007 roku (tab. 12).

Tabela 12 Wyniki oceny eutrofizacji jednolitych części wód powierzchniowych w ppk w 2007 r.

Nazwa JCW	Nazwa rzeki	Nazwa ppk	km	Fosfor ogólny mgP/l	Azot ogólny mgN/l	Azot Amonowy MgN_NO 3/l	Azotany NO ₃ /l	Chlorofil „a” µg/l
Wiński Potok	Wiński Potok	Żlinice	4.9	0,441	9,49	7,34	32,45	-
Graniczne wartości podstawowych wskaźników eutrofizacji wód, powyżej których występuje eutrofizacja:				>0,25	>5	>2,2	>10	>25

Źródło: www.opole.pios.gov.pl, Eutrofizacja wód w 2007r.

Zawartość fosforu ogólnego, azotu ogólnego, azotu azotanowego oraz azotanów w wodach Wińskiego Potoku kształtowała się powyżej wartości granicznych dla wskaźników eutrofizacji wód.

Wody podziemne

Informacje w zakresie jakości wód podziemnych dostarcza monitoring wód podziemnych, ustanowiony jako jeden z elementów Państwowego Monitoringu Środowiska Dane wytworzone w ramach monitoringu wód podziemnych podlegają, analogiczne jak pozostałe elementy systemu PMŚ, gromadzeniu, przetwarzaniu i rozpowszechnianiu, jak również udostępnianiu dla wszystkich zainteresowanych Monitoring jakości wód podziemnych w sieci krajowej prowadzony jest przez Państwowy Instytut Geologiczny. Wyznaczane są również sieci regionalne. W Województwie Opolskim monitoring regionalny prowadzi Państwowy Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu.

Celem badań w sieci krajowej jest obserwowanie jakości wód podziemnych poza rejonami zagrożeń. Na terenie Gminy Prószków nie występują punkty pomiarowo-kontrolne wchodzące w sieć monitoringu operacyjnego i diagnostycznego wód podziemnych prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu.

W obrębie granic gminy znajdują się następujące zbiorniki wód podziemnych:

- GZWP 337 – w południowo-zachodniej części gminy, nie obejmuje wsi Zimnice Małe,
- GZWP 335 – zbiornik triasu dolnego w północnej części gminy od linii Jaśkowice-Przysiecz,
- GZWP 333 – zbiornik triasu opolskiego. Największy zbiornik wód podziemnych w Województwie Opolskim i jedno z najcenniejszych złóż wód triasowych w kraju.

- GZWP 336 – występuje we wschodniej części gminy, nie obejmuje wsi Zimnice Małe. Wszystkie zbiorniki objęte są Obszarem Wysokiej Ochrony wód podziemnych – OWO.

Emisja ścieków

Zaopatrzenie w wodę

Gmina Prószków posiada uregulowany system zaopatrzenia w wodę. Gmina należy do Związku Gmin PROKADO, który został powołany do życia 11 listopada 1993 roku w celu wydobycia i dostarczania wody dla czterech gmin będących jego członkami: Dąbrowy, Komprachcic, Krapkowic i **Prószkowa**. Związek Gmin PROKADO działa na podstawie uchwalonego statutu zgodnie z ustawą o samorządzie gminnymi i jest jednostką samofinansującą się. Organem stanowiącym i kontrolnym Związku jest Zgromadzenie Związku. W jego skład wchodzi po trzech przedstawicieli z każdej gminy, będącej założycielem Związku. Obligatoryjnie delegatami są wójtowie i burmistrzowie. Organem wykonawczym Związku jest Zarząd związku, w którym jest reprezentowana w osobie jednego przedstawiciela każda gmina. Do Zarządu należy realizacja wszystkich zadań PROKADO, czyli produkcja i przesyłanie wody dla poszczególnych gmin oraz eksploatacja urządzeń wodociągowych zgodnie z kierunkami ustalonymi przez Zgromadzenie. Na terenie Gminy Prószków (na dzień 25.11.2014) jest 106,1 km czynnej sieci rozdzielczej. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 2489 budynków mieszkalnych i zamieszkania zbiorowego.

Tabela 13 Sieć wodociągowa w Gminie Prószków

Lp.	Wodociągi	jm.	2011	2012	2013
1	Długość czynnej sieci rozdzielczej (bez przyłączy)	km	105,0	105,0	106,1
2	Podłączenia do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2471	2478	2489
3	Woda dostarczana gospodarstwom domowym	dam ³	272,0	296,0	285,0

Źródło: www.stat.gov.pl

Wydział Monitoringu Środowiska WIOŚ w Opolu przeprowadził ankietyzację, której celem była inwentaryzacja, aktualizacja i rozszerzenie informacji na temat ilości i jakości pobranej, na terenie Województwa Opolskiego, wody z ujęć podziemnych i powierzchniowych. Wyniki ankietyzacji – za rok 2013 oraz charakterystykę poboru w poszczególnych ujęciach na terenie Gminy przedstawia tabela poniżej:

Tabela 14 Charakterystyka punktów poboru wód podziemnych i powierzchniowych w Województwie Opolskim w roku 2013

Gmina	Użytkownik	Nazwa ujęcia Miejscowość	Status prawny ujęcia (pozwolenie)	Rodzaj ujęcia ¹⁾	Status ujęcia ²⁾	Stratygrafia ³⁾	Cel poboru wody	Wielkość poboru wg pozwolenia:			Liczba osób zaopatrywanych w wodę do spożycia z ujęcia (w tys. osób)	Ilość pobranej wody (tys. m ³ /rok)		Sposoby uzdatniania wody ⁴⁾ Badania wody surowej – częstotliwość ⁵⁾
								a) średniodobowy (m ³ /d)	b) max. godzinowy (m ³ /h)	c) max. dobowy (m ³ /d)		rzeczywista wielkość poboru w 2013 r.	pobór wody wg pozwolenia	
Prószków	Górażdże Cement S.A.	studnia Kopalnia Folwark Chrzowice	wodno – prawne	POD	E	Cr	spożycie, socjalno – bytowy, produkcja	a) 40,0	b) 15,0	c) —	0,06	1,2	14,6	brak/T-3
	Nadleśnictwo Prószków Lasy Państwowe PGL	studnia Ligota Prószkowska	wodno – prawne	POD	E	Q	nawadnianie	a) 5,5	b) 2,0	c) 7,5	—	0,4	2,7	brak/N
	POLBRUK S.A.	studnia Prószków	wodno – prawne	POD	E	Cr	produkcja	a) 5,3	b) 1,0	c) 15,9	—	2,0	—	brak/T-1
	RZGW we Wrocławiu**	ujęcie Prószków	wodno – prawne	POD	E	bd	socjalno – bytowy	a) bd	b) bd	c) bd	bd	0,2	bd	bd
	Związek Gmin PROKADO	studnie S-1, S-2, S-3 Żimnice Małe – Żimnice	wodno – prawne	POD	E	Q, T, Cr	spożycie, socjalno – bytowy	a) 6800,0	b) 530,0	c) 8840,0	40,0	1 216,0	3 226,0	brak/T-1
Tarnów Opolski	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	ujęcie Raszowa	wodno – prawne	POD	E	T	spożycie, socjalno – bytowy, produkcja	a) 1834,0	b) 150,0	c) 2934,0	9,494	452,9	—	brak/N
		ujęcie Tarnów Op.	wodno – prawne	POD	E	T	spożycie, socjalno – bytowy, produkcja	a) 1850,0	b) 192,7	c) 2980,0		56,8	—	brak/N
	Zakłady Wapiennicze Lhoist S.A.	studnia 2 Tarnów Op.	wodno – prawne	POD	E	T	socjalno – bytowy, produkcja	a) 317,0	b) 15,5	c) 376,0	—	91,0	137,0	brak/T-1
		rzępie kopalni Tarnów Op.	wodno – prawne	POW	E	—	odwodnienie kopalni	a) 100000,0	b) 4200,0	c) —	—	25 296,0	36 500,0	brak/T-31
Tułowice	Cegielnia SZYDŁÓW	studnia Szydłów	wodno – prawne	POD	NE	Tr	produkcja	a) 0,8	b) 0,4	c) 1,2	—	—	0,4	brak/N
	Ekopól Opolski Sp. z o.o.	studnia głębinowa Tułowice Małe	wodno – prawne	POD	NE	Tr	produkcja	a) 40,0	b) 6,0	c) 55,0	—	—	14,0	brak/N
	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	ujęcie komunalne Tułowice	wodno – prawne	POD	E	Tr	spożycie, socjalno – bytowy, produkcja	a) 2016,0	b) 120,0	c) 2621,0	5,3	247,7	956,7	Z, Mn/T-1

1) rodzaj ujęcia : POD – podziemne, POW – powierzchniowe

2) status ujęcia: E – eksploatowane, NE – nieeksploatowane (nieczynne, rezerwowe)

3) stratygrafia: Q – czwartorzęd, Tr – trzeciorzęd, Cr – kreda, J – jura, T – trias, P – perm, C – karbon, D – dewon, S – sylur, O – ordówk, Cm – kamb

4) sposoby uzdatniania wody: N – napowietrzanie, Mn – odmanganianie, Z – odżelazianie, Ch – chlorowanie, F – filtracja, ZM – zmiękczenie, D – dezynfekcja, K – koagulacja, S – sedymentacja, DM – demineralizacja, DK – dekarbonizacja, SO – sorpcja, pH – korekta odczynu, A – usuwanie amoniaku, O – odgazowanie

5) T – tak/ ilość oznaczeń w roku, N – nie

bd – brak danych

Ścieki komunalne i przemysłowe

Ilość ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia w Województwie Opolskim w 2011 roku wyniosła 101,9 hm³, z czego ścieki oczyszczane to 87,3 hm³ (85,7 %), natomiast ścieki nieoczyszczane stanowiły 14,6 hm³ (14,3 %).

Wydział Monitoringu Środowiska WIOŚ w Opolu, corocznie przeprowadza ankietyzację, której celem jest aktualizacja i rozszerzenie informacji na temat ilości i jakości powstałych ścieków, ilości wytworzonych odpadów oraz gospodarki osadami ściekowymi na terenie Województwa Opolskiego

W tabeli 15, przedstawiono charakterystykę punktowych źródeł zrzutów ścieków komunalnych i przemysłowych na terenie gminy Prószków, wraz z informacjami obejmującymi: lokalizację, oraz charakterystykę oczyszczalni – projektowaną przepustowość i RLM, obciążenie rzeczywiste, roczną ilość oczyszczonych ścieków. Natomiast graficzną lokalizację miejsc zrzutu ścieków przemysłowych i komunalnych zamieszczono na rysunku 6.

Tabela 15 Oczyszczalnie ścieków odbierające ścieki z terenu Gminy Prószków

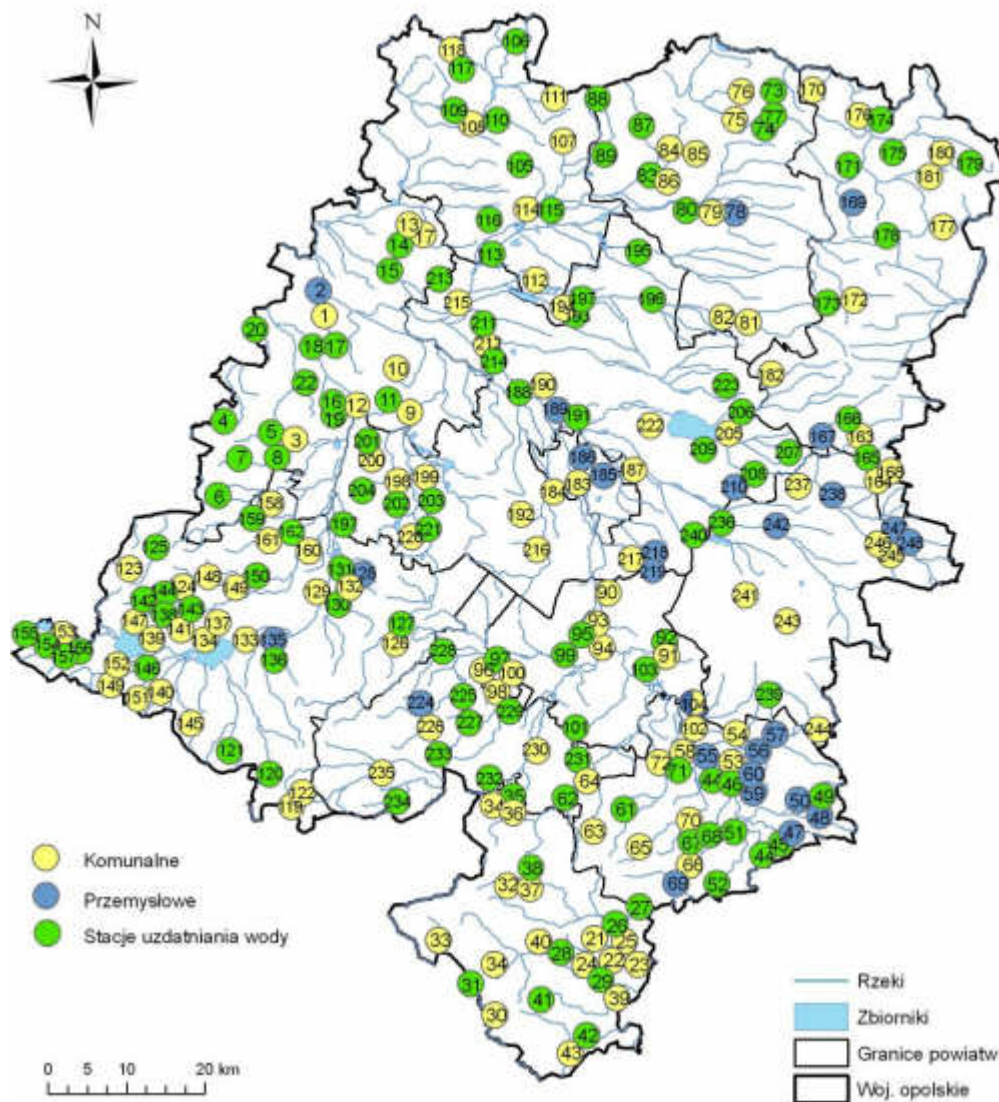
Użytkownik	Bezpośredni odbiornik Ścieków/ Lokalizacja zrzutu ścieków	Rodzaj oczyszczalni	Średniodobowa ilość ścieków za rok 2013 (m ³ /d)	Roczna ilość oczyszcz. Ścieków [tyś. m ³]	Obciążenie RLM rzeczywiste	Obsługiwany teren /RLM
BIOKRAP Sp. z o.o.	Odra/93. Krapkowice	MBB	4 562,4	1 664,4	60 960	Krapkowice, Stebłów, częściowo Gogolin, gmina Gogolin, Krapkowice i Prószków
Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	rów R-A/ 216. Prószków	MB	303,0	110,6	1763	Prószków, Górki, Nowa Kuźnia, Przysiecz, Złotniki, Chrząszczyce
Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Opolu	Odra/183. Opole	MBB	31 342,0	11 439,8	184 369	Opole, Biadacz, Borki, Czarnowąsy, Chmielowice, Chrzastowice,

						Chróścina, Chróścina Osiedle, Chrzowice , Ciepiewowice, Dąbrowa, Dębska Kuźnia, Folwark , Karczów, Kąty Opolskie, Kępa, Komprachcice, Krzanowice, Lędziny, Luboszyce, Łubniany, Mechnice, Osiny, Polska Nowa Wieś, Przywory Opolskie, Sławice, Sokolniki, Suchy Bór, Wrzoski, Żerkowice, Zimnice Małe , Żlinice
--	--	--	--	--	--	--

Źródło: Charakterystyka punktowych źródeł zrzutów ścieków komunalnych i przemysłowych w województwie opolskim w 2013 roku, WIOŚ Opole 2014

Rodzaj oczyszczalni: M – mechaniczna, B – biologiczna, MB - mechaniczno – biologiczna , MBB - mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem biogenów, MBC – mechaniczno – biologiczno – chemiczna

RLM (Równoważna Liczba Mieszkańców) oznacza ładunek organiczny ulegający rozkładowi biologicznemu, wyrażony pięciodobowym biochemicznym zapotrzebowaniem tlenu (BZT5) w ilości 60 g O₂/dobę.

Źródło: Charakterystyka punktowych źródeł zrzutów ścieków komunalnych i przemysłowych w województwie opolskim w 2013 roku, WIOŚ Opole 2014

Rysunek 6 Źródła zrzutów ścieków komunalnych i przemysłowych na terenie Województwa Opolskiego

Ustawa Prawo Wodne uwzględniając wymagania zawarte w dyrektywie 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych nałożyła na aglomeracje o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2 000 RLM obowiązek wyposażenia ich w sieci kanalizacyjne dla ścieków komunalnych zakończone oczyszczalniami ścieków.

Do końca 2015 r. Polska kończąc krajowy program, budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnych dla wszystkich aglomeracji powyżej 2 000 RLM powinna zapewnić 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych.

Podstawowym dokumentem określającym potrzeby i planowane działania na rzecz wyposażenia aglomeracji w sieci kanalizacyjne jest Krajowy Program Oczyszczania Ścieków

Komunalnych. Program uwzględnia aglomeracje miejskie i wiejskie o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) powyżej 2000, uwzględniając priorytety inwestycyjnie poszczególnych obszarów. Aglomeracje ze względu na zapotrzebowanie, przyporządkowane zostały do jednej z trzech kategorii:

- ✓ Aglomeracje priorytetowe do wypełnienia Traktatu Akcesyjnego.- Na terenie Gminy Prószków ustanowionych zostało 3 aglomeracje priorytetowe dla wypełnienia zobowiązań Traktatu Akcesyjnego są to:
 - ✓ Opole (PLOP001).
 - ✓ Krapkowice (PLOP005).
 - ✓ Prószków (PLOP036).
- ✓ Aglomeracje nie stanowiące priorytetu dla wypełnienia wymogów Traktatu Akcesyjnego. - Z terenu gminy nie została przydzielona żadna z aglomeracji
- ✓ Aglomeracje pozostałe. - Nie została przydzielona żadna z aglomeracji.

Traktat Akcesyjny przewiduje, iż przepisy prawne Unii Europejskiej w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych będą w Polsce w pełni obowiązywały od dnia 31 grudnia 2015 r.

W wyniku analizy realizacji zobowiązań wynikających z KPOŚK można stwierdzić iż % skanalizowania na terenie Gminy Prószków jest następujący:

- ✓ Aglomeracja Opole - skanalizowana w ponad 90 % – Aglomeracja już osiągnęła wymagany procent skanalizowania.
- ✓ Aglomeracja Krapkowice- skanalizowana jest 90% – Aglomeracja już osiągnęła wymagany procent skanalizowania.
- ✓ Aglomeracja Prószków- skanalizowana jest 90% - Aglomeracja już osiągnęła wymagany procent skanalizowania.

8.2.1. Cel średniookresowy do 2022 r.

Długofalowym celem polityki ekologicznej Polski w zakresie gospodarki wodnej jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód tak pod względem jakościowym jak i ilościowym. Oznacza to, że wody powierzchniowe powinny pozostawać w stanie ukształtowanym przez przyrodę i jednocześnie, na wyznaczonych odcinkach lub akwenach, być przydatne do:

- wykorzystania w zbiorowym zaopatrzeniu w wodę do picia,

- celów kąpielowych,

- bytowania ryb, spełniając także odpowiednie wymagania na obszarach chronionych.

Celem średniookresowym polityki ekologicznej w odniesieniu do jakości wód jest:

Utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu – potencjału wszystkich wód w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków

Główne działania na lata 2015-2018 realizujące założone cele:

Zadania własne Gminy Prószków:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Rozwój współpracy z instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem.	Gmina Prószków, Powiat, WIOŚ Opole, Organizacje pozarządowe
Wspieranie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w miejscach gdzie jest niemożliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnej	Gmina Prószków
Współpraca ze środowiskami rolniczymi w zakresie wdrażania dobrych praktyk rolniczych, niezbędnych dla skutecznej ochrony wód przed zanieczyszczeniem obszarowym.	Gmina Prószków, WIOŚ Opole, Organizacje pozarządowe, ARiMR Powiat,
Objęcie udziałów Wodociągi i Kanalizacja sp. z o.o. w Opolu	Gmina Prószków

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Intensyfikacja działań kontrolnych mających na celu przeciwdziałanie odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód oraz przeciwdziałanie nieprawidłowościom w odprowadzaniu ścieków przemysłowych, w tym weryfikacja pozwoleń wodno-prawnych	Powiat, WIOŚ Opole
Rozbudowa istniejącej sieci kanalizacyjnej dla miejscowości, w których jest to ekonomicznie uzasadnione	Gmina Prószków
Współpraca ze środowiskami rolniczymi w zakresie wdrażania dobrych praktyk rolniczych, niezbędnych dla skutecznej ochrony wód przed zanieczyszczeniem obszarowym	Gminy Powiatu, WIOŚ Opole, Organizacje pozarządowe, ARiMR
Budowa szczelnych zbiorników na gnojowicę i/lub gnojówkę oraz płyt obornikowych w gospodarstwach rolnych prowadzących hodowlę i chów zwierząt	Podmioty gospodarcze, Mieszkańcy gminy
Rozwój sieci monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych, dostosowanie jej do wymagań wspólnotowych	WIOŚ Opole
Wspieranie działań inwestycyjnych mających na celu ograniczenie i eliminację ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach do środowiska wodnego a w szczególności substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego	Podmioty gospodarcze
Badania i analizy związane z poprawą stanu czystości wód	RZGW, WIOŚ
Budowa lub modernizacja stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowych	Gminy, Przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne

8.3. Jakość powietrza

Stan czystości powietrza atmosferycznego jest ściśle związany z ilością i rodzajem wprowadzanych do atmosfery substancji. W ochronie powietrza przed zanieczyszczeniem możemy wyróżnić dwa główne problemy o różnym stopniu trudności i różnych barierach utrudniających lub ograniczających ich rozwiązywanie:

- ✓ zmniejszenie wprowadzania substancji pyłowych, powstających w wyniku spalania paliw i stosowania różnorodnych technologii przemysłowych,

- ✓ zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza substancjami gazowymi.

Podstawową masę zanieczyszczeń odprowadzanych do atmosfery stanowią:

- ✓ dwutlenek węgla, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, pył, chlorowódz, węglowodory aromatyczne i alifatyczne oraz związki węgla elementarnego w postaci sadzy.

Według danych zawartych w „Stanie środowiska w województwie opolskim w roku 2012” w Województwie Opolskim z blisko 100 zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska, wyemitowano łącznie. 62,4 tys. ton zanieczyszczeń przemysłowych (2,1 tys. ton pyłowi 60,3 tys. ton gazów bez dwutlenku węgla), co stanowi 3,7% emisji krajowej. Przeprowadzona analiza rozkładu wielkości emisji przemysłowej w skali województwa, wskazała dominujący wpływ trzech powiatów: krapkowickiego, **opolskiego** i kędzierzyńsko-kozielskiego.

System monitoringu jakości powietrza w Gminie Prószków nadzorowany jest przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Opolu i opiera się na wynikach pomiarów metodą pasywną.

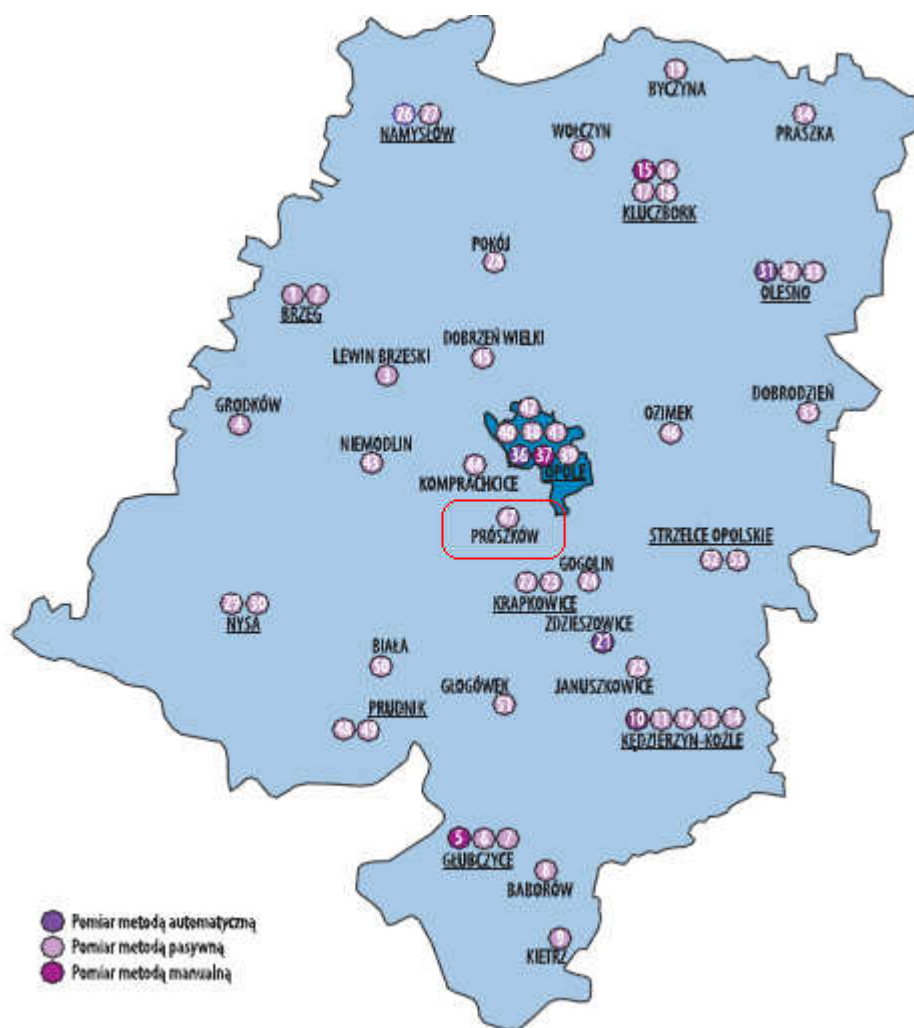
Na terenie Gminy Prószków znajduje się 1 stacja pomiarowa. Lokalizacja stacji przedstawiona jest w tabeli 16. Pomiaru wykonywane są metodą pasywną.

Tabela 16 Wykaz stacji pomiarowych monitoringu jakości powietrza znajdujących się na terenie Powiatu Opolskiego

Powiat opolski				
43.	Niemodlin, ul. Podwale OpNiemod35pas	pasywny	1 miesiąc	SO ₂ , NO ₂
44.	Komprachcice, ul. Kolejowa OpKompr36pas	pasywny	1 miesiąc	SO ₂ , NO ₂
45.	Dobrzeń Wielki, ul. Namysłowska OpDobrzeń37pas	pasywny	1 miesiąc	SO ₂ , NO ₂ , C ₆ H ₆
46.	Ozimek, Plac Wolności OpOzimek38pas	pasywny	1 miesiąc	SO ₂ , NO ₂
47.	Prószków, ul. Opolska OpProszk39pas	pasywny	1 miesiąc	SO ₂ , NO ₂ , C ₆ H ₆

Źródło: WIOŚ

Szczegółową lokalizację poszczególnych stacji pomiarowej monitoringu powietrza, atmosferycznego na terenie Gminy Prószków w 2012 roku przedstawia rysunek 7. Numer 47 zaznaczony na mapce oznacza lokalizację stacji pomiarowej.

Źródło: WIOŚ

Rysunek 7 Lokalizacja stacji pomiarowej 2012 roku

Poziom steżeń zanieczyszczeń powietrza w Gminie Prószków

Jakość powietrza atmosferycznego na Opolszczyźnie w 2012 roku oceniano w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych na stacjach pomiarowych, porównując je z wartościami kryterialnymi, określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz.1031). Ocena jakości powietrza na terenie Gminy Prószków za rok 2012 opierała się na pomiarach pasywnych.

Dwutlenek siarki

Poziom zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem siarki ocenia się dla kryterium ochrony zdrowia w odniesieniu do 1 i 24-godzinnego czasu uśredniania stężeń, wynoszącego odpowiednio $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Poziomy te mogą być przekraczane z dopuszczalną

częstością, wynoszącą 24 razy w roku dla stężeń 1-godz. i 3 razy dla stężeń 24-godz. Ponieważ na terenie Województwa Opolskiego nie występują uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowskiej związku z tym podawane wartości kryterialne odnoszą się do terenów poza obszarami chronionymi.

Na terenie Gminy Prószków stężenie dwutlenku siarki mierzone było metodą pasywną w 1 punkcie pomiarowych. Wyniki przedstawione są w tabeli 17.

Tabela 17 Wyniki pomiarów stężeń dwutlenku siarki na terenie Gminy Prószków

Lokalizacja stanowisk pomiarowych	Typ pomiaru	Stężenie SO ₂ [µg/m ³]		
		Średnie roczne	W sezonie grzewczym	W sezonie pozagrzewczym
Prószków, ul. Opolska	pasywny	7,0	11,7	2,3

Źródło: WIOŚ

Na podstawie otrzymanych wyników nie stwierdzono przekroczeń standardów jakości powietrza ustalonych dla dwutlenku siarki.

Dwutlenek azotu

Stopień zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem azotu ocenia się pod kątem ochrony zdrowia dla dwóch kryteriów: stężeń 1-godzinnych oraz średniorocznych, dla których wartości dopuszczalne wynoszą odpowiednio 200 µg/m³ oraz 40 µg/m³. Równocześnie dopuszczalne stężenie 1-godzinne może zostać przekroczone maksymalnie 18 razy w roku. Na terenie Gminy Prószków stężenie dwutlenku azotu mierzone było metoda pasywna w 1 punkcie pomiarowym. Wyniki przedstawione są w tabeli 18.

Tabela 18 Wyniki pomiarów stężeń dwutlenku azotu na terenie Gminy Prószków

Lokalizacja stanowisk pomiarowych	Typ pomiaru	Stężenie NO ₂ [µg/m ³]		
		średnie roczne	w sezonie grzewczym	w sezonie pozagrzewczym
Prószków, ul. Opolska	pasywny	20,4	26,3	14,5

Źródło: WIOŚ

Na podstawie otrzymanych wyników nie stwierdzono przekroczeń wartości kryterialnych powietrza ustalonych dla dwutlenku azotu.

Benzen

Poziom zanieczyszczenia powietrza benzenem ocenia się dla kryterium ochrony zdrowia ludzi w odniesieniu do średniorocznej wartości dopuszczalnej, wynoszącej 5 µg/m³.

Na terenie Gminy Prószków stężenie benzenu mierzone było metoda pasywna w 1 punkcie pomiarowym. Wyniki przedstawione są w tabeli 19.

Tabela 19 Wyniki pomiarów stężeń benzenu na terenie Gminy Prószków

Lokalizacja stanowisk pomiarowych	Typ pomiaru	Stężenie C ₆ H ₆ [µg/m ³]		
		średnie roczne	w sezonie grzewczym	w sezonie pozagrzewczym
Prószków, ul. Opolska	pasywny	1,2	1,7	0,6

Źródło: WIOS

Na podstawie otrzymanych wyników nie stwierdzono przekroczeń wartości kryterialnych powietrza ustalonych dla benzenu.

Pył zawieszony PM10

Pył zawieszony PM 10 jest to pył, którego średnica ziaren jest poniżej 10 µm, jest on normowany zgodnie z dwoma rodzajami kryteriów: wartości 24-godzinnej (50 µg/m³) oraz średniorocznej 40 µg/m³ przy czym dopuszcza się przekroczenia poziomu średniodobowego maksymalnie 35 razy w roku. W 2012 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu prowadził pomiary zanieczyszczenia pyłu zawieszzonego PM10 na 7 stacjach pomiarowych – 4 automatycznych i 3 manualnych. Na terenie Gminy Prószków nie prowadzono pomiarów pyłu zawieszzonego PM10.

8.3.1. Cel średniookresowy do 2022 roku

Ochrona klimatu i efektywność energetyczna to jeden z nadrzędnych celów przyjętych przez Komisję Europejską w Strategii Europa 2020. Wynika on ze zobowiązania się państw Unii Europejskiej, na mocy przyjętego w 2008 r. pakietu energetyczno-klimatycznego, do realizacji do 2020 r. następujących celów (tzw. 3x20):

- ✓ redukcji emisji gazów cieplarnianych o 20% w stosunku do poziomu emisji z 1990 r.,
- ✓ zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii do 20%,
- ✓ zwiększenia efektywności energetycznej o 20% w stosunku do prognoz na rok 2020,
- ✓ zwiększenia do 10% udziału biopaliw w ogólnej konsumpcji paliw transportowych.

Podstawowym celem polityki ekologicznej w zakresie ochrony powietrza w perspektywie średniookresowej jest osiągnięcie takiego jego stanu, który nie będzie zagrażał zdrowiu ludzi i środowisku oraz będzie spełniał wymagania prawne w zakresie jakości powietrza i norm emisyjnych.

Cele ilościowe wynikają z programów krajowych, zobowiązań przyjętych w Traktacie Akcesyjnym i ratyfikowanych umów międzynarodowych. W związku z tym celami średniookresowymi będą:

Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu na terenie Gminy Prószków oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska

Kontynuacja działań w celu spełnienia wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza

Kontynuacja działań w celu dotrzymania standardów emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawa

Zadania własne:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Modernizacja i rozbudowa dróg: -droga wojewódzka nr 414 na odcinku Górki-Chrząszczyce, -drogi gminnej ul. Krasickiego w Prószkowie, -drogi gminnej ul. Szkolna w Prószkowie -drogi dojazdowej do cmentarza w Zimnicach Wielkich	Gmina Prószków, Zarządy dróg
Redukcja emisji zanieczyszczeń atmosferycznych	Gmina Prószków, Właściciele obiektów, Powiat

Opracowanie Planu Gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Prószków	Gmina Prószków
Wspieranie rozwiązań pozwalających na unikanie lub zmniejszanie wielkości emisji z transportu.	Gmina Prószków, Przedsiębiorstwa komunikacyjne, Zarządy dróg
Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza.	Gmina Prószków, Powiat, Organizacje pozarządowe
Szkolenia dla podmiotów gospodarczych w zakresie wymagań dotyczących ochrony środowiska	Gmina Prószków, Powiat, Organizacje pozarządowe
Refundacja osobom prywatnym części kosztów zakupu lub modernizacji instalacji grzewczych	Gmina Prószków

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Stworzenie i aktualizacja bazy danych pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza oraz zgłoszeń instalacji dla podmiotów gospodarczych na terenie gminy w celu kontroli wielkości emisji pyłu PM10 określonego w pozwoleniach i zgłoszeniach (wprowadzenie systemowego Planu Redukcji Emisji Przemysłowych (PREP) dla instalacji)	Urząd Marszałkowski
Uwzględnienie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez: odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (np. zakup środków transportu spełniających odpowiednie normy emisji spali; prowadzenie prac budowlanych w sposób ograniczający niezorganizowaną emisję pyłu do powietrza)	Gmina Prószków, Powiat
Spełnienie wymagań prawnych przez zakłady w zakresie jakości powietrza, spełnienie standardów emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawa	Podmioty gospodarcze, Gmina Prószków
Wspieranie działań inwestycyjnych w zakresie ochrony powietrza podejmowanych przez podmioty gospodarcze	Gmina Prószków, Podmioty gospodarcze, Organizacje pozarządowe

Promocja i wspieranie rozwiązań pozwalających na unikanie lub zmniejszanie wielkości emisji z transportu oraz mających na celu wdrożenie europejskich standardów emisji ze środków transportu,	Gmina Prószków, Powiat, Organizacje pozarządowe
Analiza potrzeby i możliwości wprowadzania nowych instrumentów ochrony powietrza, w tym możliwości rozszerzenia systemu handlu uprawnieniami do emisji o kolejne substancje, wprowadzenia zobowiązań dobrowolnych czy realizacji wspólnych przedsięwzięć przez podmioty gospodarcze.	Gmina Prószków, Organizacje pozarządowe
Zwiększenie wykorzystania paliw alternatywnych (przykładowo biopaliwa)	Podmioty gospodarcze
Modernizacja ciepłowni lub łączenie systemów ciepłowniczych w celu optymalizacji wykorzystania energii pierwotnej paliw	Podmioty gospodarcze
Spełnienie wymagań prawnych przez zakłady w zakresie jakości powietrza, spełnienie standardów emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawa	Podmioty gospodarcze
Wykonywanie obowiązkowych pomiarów w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz przekazywanie odpowiednim organom w formie ustalonej prawem	Podmioty gospodarcze
Prowadzenie kontroli przez organy i inspekcje ochrony środowiska w zakresie gospodarowania odpadami – dążenie do likwidacji problemu spalania odpadów poza spalarniami i współspalarniami odpadów oraz prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska	WIOŚ Opole
Prowadzenie interwencji w ramach kompetencji organów i inspekcji ochrony środowiska w związku z uciążliwościami zgłaszanymi przez społeczeństwo dotyczącymi emisji gazów i pyłów do powietrza oraz emisji uciążliwych zapachów	WIOŚ Opole

8.4. Gospodarka odpadami

Odpady komunalne - źródła powstania i ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie Gminy Prószków.

Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach:

- Odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstałych w gospodarstwach domowych.
- Biodopady są to ulegające biodegradacji odpady z ogrodów i parków, odpady spożywcze i kuchenne z gospodarstw domowych, gastronomii, zakładów zbiorowego żywienia, jednostek handlu detalicznego, a także porównywalne odpady z zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność.

Dnia 1 stycznia 2012 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W celu realizacji zapisów Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a tym samym wprowadzeniu nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi podjęte zostały stosowne uchwały: UCHWAŁA NR XLI/329/2014 Rady Miejskiej w Prószkowie z dnia 4 lipca 2014 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Prószków. UCHWAŁA NR XLV/374/2014 z dnia Rady Miejskiej w Prószkowie z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Prószków. Zgodnie z nowymi przepisami całkowitej zmianie uległ dotychczasowy system gospodarki odpadami komunalnymi. Do tej pory to mieszkańcy zawierali indywidualne umowy z przedsiębiorcami na odbieranie odpadów. Po 1 lipca 2013 r. obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie odprowadzania odpadów przejęła gmina. W nowym systemie obligatoryjnie odpady odbierane są wyłącznie z gospodarstw domowych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, natomiast odbiór od właścicieli nieruchomości, na terenie których prowadzona jest działalność, w związku z którą powstają odpady komunalne (czyli nieruchomości niezamieszkałych) jest uprawnieniem,

a nie obowiązkiem gminy. Gmina, a dokładnie Rada Gminy mogła zatem zdecydować o przejęciu obowiązków w zakresie odbierania odpadów komunalnych jedynie od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, pozostawiając dotychczasowe zasady w stosunku

do nieruchomości niezamieszkałych i ich właścicieli, czyli możliwość zawierania umów na odbieranie odpadów komunalnych między nimi, a podmiotem odbierającym odpady komunalne. Właściciele nieruchomości musieli rozwiązać dotychczasowe umowy z przedsiębiorcami a opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszczana ma być w Gminie. Opłata uwzględnia koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku, a także unieszkodliwiania odpadów zgodnie z obowiązującą hierarchią postępowania z odpadami, a także koszty administrowania systemem oraz koszty tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK). Z opłaty pobranej od właściciela nieruchomości pokryte są koszty odbierania odpadów czy też utrzymania punktów. Nowy system gospodarki odpadami ma na celu objęcie wszystkich mieszkańców zbiórką, co ma wyeliminować nielegalne pozbywanie się odpadów (w lasach, rowach, itp.) przez właścicieli nieruchomości, którzy do tej pory nie zawierali umów na odbieranie odpadów.

W strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych bardzo często znajdują się odpady, które powinny być poddane selektywnej zbiórce. Znajdują się tam np. :

- odpady ulegające biodegradacji,
- odpady opakowaniowe, papier i tektura, opakowania wielomateriałowe, tworzywa sztuczne, szkło, metale, odzież, tekstylia, drewno, odpady wielkogabarytowe, odpady z pielęgnacji terenów zielonych, odpady z czyszczenia ulic i placów oraz odpady z targowisk,
- odpady niebezpieczne, w tym przeterminowane leki oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady remontowo - budowlane.

Selektywna zbiórka odpadów jest jednym z podstawowych działań mających na celu zmniejszenie strumienia zmieszanych odpadów komunalnych trafiających na składowisko i skierowanie pozyskanego w ten sposób surowca do wtórnego wykorzystania. Selektywna zbiórka powinna obejmować również odpady tzw. niebezpieczne. Dzięki temu znacznie zmniejsza się toksyczność odpadów komunalnych trafiających na składowisko, co w rezultacie obniża koszty jego eksploatacji oraz zmniejsza negatywny wpływ na środowisko. Wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów zależy od: typu zabudowy (jednorodzinna, wielorodzinna), rodzaju selektywnie zbieranych odpadów, uwarunkowań logistycznych i technicznych (zastosowanie specjalistycznych pojemników, opracowanie planu ich rozmieszczenia, zapewnienie swobodnego dojazdu w celu ich opróżniania,

dysponowanie pojazdami do obsługi konkretnych typów pojemników), a także możliwości finansowych danej jednostki administracyjnej.

Sposób postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów na terenie Gminy Prószków

Rodzaj odpadów:	Sposób postępowania/ zasady segregacji:
papier, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe metale	tworzywa sztuczne, papier, opakowania wielomateriałowe i metale należy gromadzić na terenie posesji w pojemniku czarnym z żółtą klapą lub z napisem „odpady opakowaniowe”, który zostanie dostarczony przez przedsiębiorcę w ramach poniesionej opłaty lub dostarczyć nieodpłatnie do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w tym pojemniku zbieramy: papier, tektura oraz zrobione z nich opakowania, książki, katalogi, zeszyty, gazety, papierowe torby i worki, papierowe pudełka, plastikowe butelki, opakowania kartonowe po mleku i sokach, opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania metalowe, puszki po napojach i konserwach.
szkło	szkło w tym kolorowe i bezbarwne należy gromadzić na terenie posesji w pojemniku zielonym lub z napisem „szkło”, który zostanie dostarczony przez przedsiębiorcę w ramach poniesionej opłaty lub dostarczyć nieodpłatnie do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w tym pojemniku zbieramy: słoiki, butelki szklane.
pozostałości po segregacji/ odpady zmieszane	pozostałości po segregacji należy gromadzić na terenie posesji w pojemniku czarnym lub z napisem „odpady zmieszane”, który zostanie dostarczony przez przedsiębiorcę w ramach poniesionej opłaty. w tym pojemniku zbieramy: pozostałości po segregacji, ceramika, szkło typu luminarc, popiół, odzież, obuwie.
odpady ulegające biodegradacji/bio (np. trawa, liście, gałęzie)	odpady ulegające biodegradacji należy gromadzić na terenie posesji w pojemniku brązowym lub z napisem „bio”, który zostanie dostarczony przez przedsiębiorcę w ramach poniesionej opłaty, lub dostarczyć nieodpłatnie do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w tym pojemniku zbieramy: części roślin/w tym trawa ,liście , gałęzie/, resztki jedzenia, opakowania ulegające biodegradacji tzn. z papieru i tektury.
przeterminowane leki	przekazać do aptek prowadzących zbiórkę przeterminowanych leków lub dostarczyć nieodpłatnie do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
chemikalia/ np. farby , lakiery,	przekazać do punktów ich sprzedaży lub dostarczyć nieodpłatnie do

Rodzaj odpadów:	Sposób postępowania/ zasady segregacji:
przeterminowane środki ochrony roślin/	punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
zużyte opony	dostarczyć nieodpłatnie do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
akumulatory	przekazać do punktów ich sprzedaży lub dostarczyć nieodpłatnie do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
zużyte baterie	przekazać do punktów ich sprzedaży lub dostarczyć nieodpłatnie do specjalnego pojemnika w Urzędzie Miejskim w Prószkowie
zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	przekazać do punktów ich sprzedaży lub oddaje podczas zbiórki sprzed terenu nieruchomości zgodnie z harmonogramem dostarczonym przez przedsiębiorcę lub dostarczyć nieodpłatnie do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
meble i odpady wielkogabarytowe	oddaje podczas zbiórki sprzed terenu nieruchomości zgodnie z harmonogramem dostarczonym przez przedsiębiorcę lub dostarczyć nieodpłatnie do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
odpady budowlane i rozbiórkowe	dostarczyć nieodpłatnie do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

Źródło: www.proszkow.pl

W tabeli 20 przedstawiono gospodarkę odpadami komunalnymi i selektywną zbiórkę odpadów na terenie Gminy Prószków w 2013 r.

W 2013 roku z terenu Gminy Prószków zebranych zostało 3437,1 Mg odpadów o kodzie 20 03 01-zmieszanych odpadów komunalnych z czego na 1 mieszkańca przypada 351 kg.

Tabela 20 Gospodarka odpadami komunalnymi i selektywna zbiórka odpadów na terenie Gminy Prószków w 2013 r.

Lp.	Gmina Stosowany system zbiórki odpadów	Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy	Ilość odpadów zdeponowanych na składowisku (Mg)	Ilość odpadów zagospodarowanych w sposób inny niż składowanie (Mg)	Ilość odpadów komunalnych zebranych w ramach selektywnej zbiórki (Mg)						
			Miejsce składowania odpadów	Proces zagospodarowania odpadów *	P	SZ	TW	Bio	N	ZSEiE	W
56	Prószków 	3 437,1 Mg ↑ 351 kg/miesz./r.	14,5 ↓	3 422,6 ↑	68,0 ↑	130,6 ↑	94,3 ↑	186,9 ↑	1,9 =	4,4 ↑	80,7 ↑
			* Opole	R1, R3, R4, R5, R11, R12							

	System kontenerowy
	Papier
	Szkło
	Tworzywa sztuczne
	Zmieszane odpady opakowaniowe
	Bioodpady
	Zmieszane odpady komunalne

P - Papier i tektura, w tym opakowania
SZ - Szkło białe i kolorowe, w tym opakowania
TW - Tworzywa sztuczne, w tym opakowania
Bio - Odpady biodegradowalne (z wyl. papieru i tektury)
N - Odpady niebezpieczne
ZSEiE - Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny
W - Odpady wielkogabarytowe

↑ ↓ oznacza wzrost, spadek, tą samą ilość zebranych odpadów, brak porównania w stosunku do roku 2012

— nie prowadzi się selektywnej zbiórki odpadów

Źródło: WIOŚ Opole

Na terenie Gminy Prószków istnieje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, znajduję on się w Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkańcowej w Prószkowie ul. Daszyńskiego 13a.

W punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych odbierane są następujące rodzaje odpadów komunalnych:

- o szkło, w tym kolorowe i bezbarwne,
- o papier, opakowania wielomateriałowe, tworzywa sztuczne, metale,
- o odpady budowlano – remontowe i rozbiórkowe z drobnych remontów nie wymagających zgłoszenia lub pozwolenia budowlanego,
- o meble i odpady wielkogabarytowe,
- o przeterminowane lekarstwa i chemikalia,
- o zużyte akumulatory,
- o zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- o zużyte opony z wyłączeniem opon z pojazdów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą (przedsiębiorcy i rolnicy),
- o odpady ulegające biodegradacji w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji,
- o odpady zielone – gałęzie.

W przypadku kiedy mieszkaniec wytworzy więcej odpadów lub wytworzy odpady, które nie są odbierane od mieszkańca z terenu posesji będzie mógł oddać te odpady do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (w ramach opłaty).

Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości przeznaczone do składowania zgodnie z obowiązującym prawem, powinny zostać zagospodarowane w Regionie Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGO). Według art. 35 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, Region Gospodarki Odpadami to obszar sąsiadujących ze sobą gmin liczących co najmniej 150 tys. mieszkańców obsługiwany przez Regionalną Instalację do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), czyli zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 tys. mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii, o której mowa w art. 143 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz zapewniający termiczne przekształcanie odpadów lub:

- mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku, lub
- przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych, lub materiału po procesie kompostowania lub fermentacji dopuszczonego do odzysku w procesie odzysku R10, spełniającego wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy o odpadach, lub
- składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Centralny Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi (CRGOK)

W „Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego na lata 2012-2017” zaproponowano podział województwa na 4 Regiony Gospodarki Odpadami (RGO). Gmina Prószków została przyporządkowana do **Centralnego Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (CRGOK)**.

Region Centralny liczy ponad 272 tys. mieszkańców. W skład Regionu wchodzi gminy: Gogolin, Lewin Brzeski, Olszanka, Chrząstowice, Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Komprachcice, Łubniany, Murów, Ozimek, Popielów, **Prószków**, Tarnów Opolski, Turawa, Opole.

W każdym z 4 Regionów Gospodarki Odpadami wyznaczone zostały zgodnie z zapisami zawartymi w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami Regionalne Instalacje do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK):

- instalacje mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów (MBP - instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenia ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku),
- instalacje przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów (kompostownia- instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzania z nich produktu o właściwościach nawozowych lub

środków wspomagających uprawę roślin, spełniającego wymagania określone w przepisach odrębnych),

- składowiska odpadów (składowisko - instalacja do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji MBP) oraz
- instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionów, do czasu uruchomienia Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych, oraz w przypadku gdyby instalacja regionalna uległa np. awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn.

Centralny Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (CRGOK)

Instalacje Regionalne		
Instalacja MBP:	Kompostownia:	Składowisko:
Regionalne Centrum Gospodarki Odpadami w Opolu	Regionalne Centrum Gospodarki Odpadami w Opolu	1. Miejskie Składowisko Odpadów w Opolu 2. Składowisko Odpadów w Gogolinie
Instalacje Zastępcze		
Instalacja MBP:	Kompostownia:	Składowisko:
1. Zakład Segregacji Odpadów Budowlanych i Komunalnych w Dylakach (gm. Ozimek) 2. Instalacja zlokalizowana na Składowisku Odpadów w Gotartowie (gm. Kluczbork)	Kompostownia zlokalizowana na terenie Składowiska Odpadów w Gogolinie	Składowisko Odpadów w Chróścicach (gm. Dobrzeń Wielki)
Instalacje Inne:		
1. Linia kruszenia i odzysku gruzu budowlanego (Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Opolu działający w ramach konsorcjum REMKOM), 2. Linia sortownicza dla odpadów komunalnych z selektywnej zbiórki, w ramach MBP (Zakład Segregacji Odpadów Budowlanych i Komunalnych w Dylakach), 3. Sortownia odpadów komunalnych zbieranych selektywnie (KPW Sp. z o.o. w Gogolinie), 4. Sortownia odpadów komunalnych zbieranych selektywnie		

(Remondis Opole Sp. z o.o.),

5. Zakład Produkcji Paliw Alternatywnych w Opolu

(Remondis Sp. z o.o. Warszawa, a od 01.02.2014 r. Remondis Opole Sp. z o.o.),

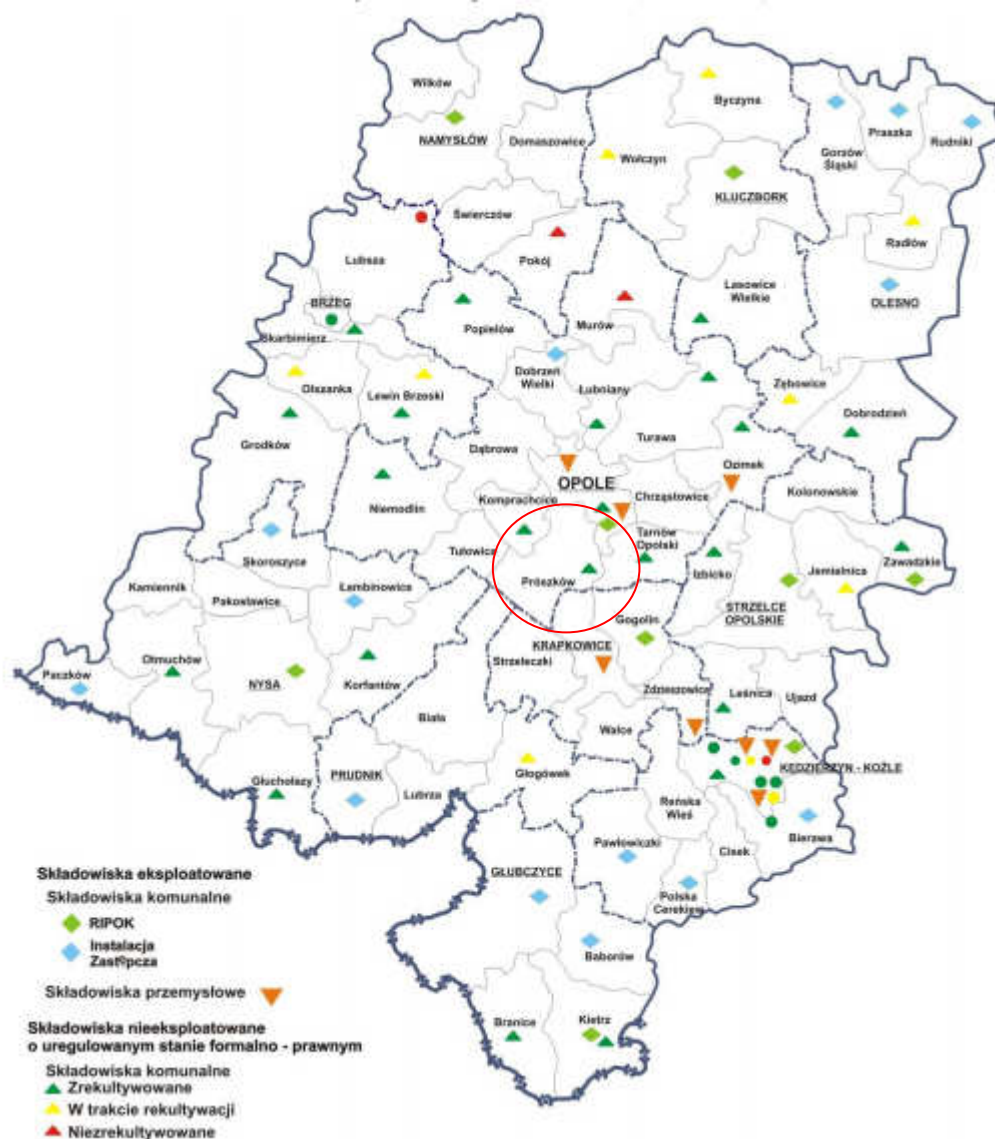
6. Zakład Produkcji Paliw Alternatywnych w Górażdżach

(Remondis Sp. z o.o. Warszawa),

7. Linia do wypału klinkieru (wykorzystanie paliwa alternatywnego) – Górażdże Cement S.A. w Choruli.

Składowiska odpadów

Na terenie Gminy Prószków nie istnieje żadne funkcjonujące składowisko odpadów komunalnych -zebrane na obszarze Gminy odpady zgodnie z przydziałem do Centralnego Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi mogą być wywożone na Miejskie Składowisko Odpadów w Opolu, oraz na Składowisko Odpadów w Gogolinie. Na terenie Gminy Prószków w miejscowości Zimnice Małe znajduje wyłączone z eksploatacji składowisko odpadów komunalnych. Rekultywacja składowiska zakończona została w 2002 r. Lokalizację w/w składowiska, przedstawiono na poniższym rysunku.

Źródło: WIOŚ Opole

Rysunek 8 Lokalizacja zrehabilitowanego składowiska odpadów na terenie Gminy Prószków

Postęp prac w usuwaniu azbestu na Gminy Prószków

Według obowiązującego prawa obowiązek inwentaryzacji i usuwania wyrobów zawierających azbest ciąży na właścicielu nieruchomości. Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, który prowadzi rejestr rodzaju, ilości i miejsc występowania azbestu, zbiera i weryfikuje następujące rodzaje informacji związane z wyrobami zawierającymi azbest. W ustawie o odpadach azbest zaliczony został do kategorii odpadów niebezpiecznych. Odpady azbestowe zostały umieszczone w następujących grupach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2001 r., nr 112, poz. 1206):

- 06 07 01 Odpady azbestowe z elektrolizy,
- 06 13 04 Odpady z przetwarzania azbestu,
- 10 11 81 Odpady zawierające azbest,
- 10 13 09 Odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych,
- 15 01 11 Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
- 16 01 11 Okładziny hamulcowe zawierające azbest,
- 16 02 12 Zużyte urządzenia zawierające wolny azbest,
- 17 06 01 Materiały izolacyjne zawierające azbest,
- 17 06 05 Materiały konstrukcyjne zawierające azbest.

Z ankietyzacji przeprowadzonej przez Wydział Monitoringu Środowiska Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Opolu wynika, że w Gminie Prószków prowadzone są wykazy obiektów, w których występują wyroby zawierające azbest. Nie zawierają one jednak wszystkich danych niezbędnych do sporządzenia rzetelnych informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest. W związku z koniecznością usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu kraju do 2032 r., przyjęty został "Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Prószków na lata 2012-2032"- Uchwała Nr XVIII/135/2012 Rady Miejskiej w Prószkowie z dnia 24 maja 2012r w sprawie przyjęcia Wyniki ankietyzacji WIOŚ przedstawiono w tabeli 21.

Tabela 21 Wyniki inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Prószków

Lp.	Gmina	Czy Gmina posiada uchwalony Program usuwania wyrobów azbestowych	Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest (stan na 31.12.2013 r.)					Ilość (Mg) wyrobów zawierających azbest usuniętych do roku 2013	Ilość (Mg) wyrobów zawierających azbest usuniętych w 2013 r.
			liczba miejscowości /obiektów	Ilość (Mg)	rodzaj w	stan w	użytkowanie w		
Powiat opolski grodzki i ziemski									
58	Prószków	tak/2012	15/571	865,3	1,2	1,2	1,2	205,8	66,3

Ilość wyrobów zawierających azbest występujących na obszarze Gminy Prószków określono na poziomie **865,3 Mg**.

8.4.1 Cele w gospodarce odpadami - Cele średniookresowe do roku 2022

Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa

Głównym celem jest stworzenie systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym realizowane są zasady:

- zapobieganie powstawania odpadów,
- przygotowanie odpadów do ponownego użycia – recykling, inne metody odzysku, unieszkodliwianie (inne niż składowanie).

Realizacja powyższych zasad pozwoli na osiągnięcie następujących celów:

- ograniczenie składowania odpadów, w szczególności odpadów ulegających biodegradacji,
- ograniczenie zmian klimatu powodowanych przez gospodarkę odpadami.

Zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa cele główne to:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB,
- zwiększenie udziału odzysku (w szczególności odzysku energii z odpadów), zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowisko odpadów, wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- bieżąca aktualizacja danych o gospodarce odpadami w gminie.

Zgodnie z aktualnym KPGO główne cele to:

- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców oraz zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 2015 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
 - w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,

- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do końca 2014 r., do maks. 60% wytworzonych odpadów,
- przygotowanie do ponownego użycia i recyklingu na poziomie min. 50%, przynajmniej takich odpadów jak papier, tworzywa sztuczne, szkło i metale pochodzące z gospodarstw domowych (oraz w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów pochodzących z gospodarstw domowych) do 2020 r.,
- redukcja ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów.

Uwzględniając wymagania określone w art. 5 Dyrektywy Rady 1999/31/EC należy przyjąć, że udział odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania powinien wynosić wagowo:

- w 2020 roku – 35%.

Wartością odniesienia dla ustalania udziału procentowego jest całkowita ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 r.

W celu osiągnięcia powyższych założeń proponuje się podjąć następujące działania:

- rozwój selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych,
- skierowanie do instalacji kompostowania odpadów ulegających biodegradacji pochodzących z selektywnej zbiórki, utrzymania terenów zielonych oraz ogrodów,
- stosowanie przez mieszkańców przydomowych kompostowników.

Kierunki działań (zgodne z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego):

1. Wspieranie działań informacyjno – edukacyjnych dotyczących wpływu odpadów na środowisko oraz wytwarzania i gospodarowania odpadami.
2. Projektowanie nowych procesów i wyrobów w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu oddziaływały one na środowisko w fazie produkcji, użytkowania i po zakończeniu użytkowania.
3. Dostosowanie instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów do wymagań ochrony środowiska.
4. Wspieranie wdrażania proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów w oparciu o najlepsze dostępne techniki (BAT).

5. Wzmacnianie kontroli postępowania z odpadami.
6. Minimalizacja ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów poddawanych procesom unieszkodliwiania poprzez składowanie.
7. Monitoring prawidłowego postępowania z odpadami.
8. Zamykanie i rekultywacja składowisk.
9. Budowa instalacji do suszenia osadów ściekowych.
10. Modernizacja i budowa instalacji do zagospodarowania odpadów realizujących cele Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego.
11. Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa), z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (gospodarstwa domowe), w oparciu o:
 - ✓ funkcjonujące sieci zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych utworzone przez organizacje odzysku lub przedsiębiorców,
 - ✓ funkcjonujące placówki handlowe, apteki, zakłady serwisowe oraz punkty zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych,
 - ✓ stacjonarne lub mobilne punkty zbierania odpadów niebezpiecznych,
 - ✓ regularne odbieranie odpadów niebezpiecznych od mieszkańców prowadzących ich selektywne zbieranie przez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Zadania własne:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych, mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej z zakresu gospodarki odpadami	Gmina Prószków, Zarząd Województwa, Powiat, WIOŚ Opole, Organizacje pozarządowe
Utrzymanie i obsługa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	Gmina Prószków, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy

Aktualizacja danych dotyczących występowania wyrobów azbestowych na obszarze gminy	Gmina Prószków
Sporządzenie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi	Gmina Prószków
Stworzenie, doskonalenie i prowadzenie bazy danych dotyczących ewidencji wytwarzanych odpadów oraz poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania	Gmina Prószków, WIOŚ Opole, Organizacje pozarządowe, Marszałek Województwa
Wykonanie sprawozdania z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Prószków	Gmina Prószków
Realizacja zapisów „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Prószków na lata 2012- 2032”	Gmina Prószków
Dofinansowanie do usuwania wyrobów zawierających azbest, oraz prowadzenie akcji informacyjnej o możliwości uzyskania pomocy finansowej na realizację prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.	Gmina Prószków
Usuwanie „dzikich” składowisk odpadów	Gmina Prószków, właściciele nieruchomości

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Objęcie wszystkich mieszkańców selektywną zbiórką odpadów oraz odbieraniem odpadów komunalnych	Gmina Prószków, Organizacje pozarządowe
Intensyfikacja działań na rzecz selektywnej zbiórki odpadów z papieru i tektury, z tworzyw sztucznych oraz ze szkła na terenie Gminy Prószków	Gmina Prószków, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy

<p>Zbiórka odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, - zużytych baterii i akumulatorów, - przeterminowanych leków 	<p>Gmina Prószków, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy, sklepy, apteki, placówki medyczne</p>
<p>Wdrożenie nowego systemu gospodarki odpadami (w związku z realizacją zapisów Ustawy z dnia 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399)</p>	<p>Gmina Prószków, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy</p>
<p>Kontrolowanie i kierowanie przez Gminę Prószków całego strumienia odpadów do CRGOK co umożliwi spełnienie dyrektyw unijnych w sprawie odzysku poszczególnych rodzajów odpadów</p>	<p>Gmina Prószków, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy</p>
<p>Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania</p>	<p>podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie gminy</p>

8.5. Oddziaływanie hałasu

Hałas to wszystkie niepożądane, dokuczliwe i szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego, które za pośrednictwem powietrza działają na organ słuchu i inne elementy organizmu ludzkiego. Powoduje on między innymi zaburzenia snu, oraz wpływa niekorzystnie na układ nerwowy. Nadmierny hałas może wywoływać bardzo niekorzystne zmiany w organizmie człowieka. Utrudnia prace, naukę i zwiększa podatność na choroby psychiczne. Stan środowiska, ze względu na jego zanieczyszczenie hałasem, określa się za pomocą tzw. klimatu akustycznego. Klimat akustyczny jest to zespół zjawisk akustycznych kształtowanych przede wszystkim przez źródła hałasu takie, jak:

- ✓ komunikacja samochodowa, kolejowa, lotnicza,
- ✓ zakłady: przemysłowe, rzemieślnicze i usługowe, emitujące hałas na zewnątrz,
- ✓ obiekty użyteczności publicznej związane z hałaśliwą działalnością, np. stadiony,
- ✓ transport dostawczy i komunalny, maszyny budowlane,
- ✓ przesył energii elektrycznej o wysokich napięciach (>110 kV).

Najczęściej klimat akustyczny ocenia się ilościowo przy pomocy równoważnego poziomu dźwięku A (L_{Aeq}), wyrażonego w decybelach [dB], będącego poziomem uśrednionym w funkcji czasu.

Stan środowiska akustycznego kształtowany jest głównie przez ruch komunikacyjny. Decydujący wpływ na klimat akustyczny ma niezwykle dynamiczny rozwój motoryzacji, a tym samym wzrost natężenia pojazdów ogółem (w tym ciężarowych i osobowych) w ruchu lokalnym oraz tranzytowym.

W 2010 roku został wykonany na istniejącej sieci dróg krajowych województwa Generalny Pomiar Ruchu (GPR 2010). Pomiarom objęta została sieć dróg krajowych o łącznej długości 17 247 km. Rejestracja ruchu w 1793 punktach pomiarowych prowadzona była przez przeszkolonych obserwatorów sposobem ręcznym oraz przy wykorzystaniu technik automatycznych (video rejestracja oraz stacji ciągłych pomiarów ruchu).

W czasie pomiaru rejestracji podlegały wszystkie pojazdy silnikowe korzystające z dróg publicznych (w podziale na 7 kategorii):

- ✓ motocykle,
- ✓ samochody osobowe,
- ✓ lekkie samochody ciężarowe (dostawcze),
- ✓ samochody ciężarowe bez przyczep,
- ✓ samochody ciężarowe z przyczepami,
- ✓ autobusy,
- ✓ ciągniki rolnicze.

Podobnie jak w 2005 roku nie rejestrowano pojazdów zaprzęgowych.

Całoroczny cykl pomiarowy w 2010 roku składał się z 9 dni pomiarowych. Pomiar obejmował wykonanie dziewięciu pomiarów „dziennych” (od godz. 6⁰⁰ do 22⁰⁰), dwóch pomiarów „nocnych” (od godz. 22⁰⁰ do 6⁰⁰) w tym dwóch pomiarów całodobowych, według ściśle określonego harmonogramu.

Na terenie Gminy Prószków pomiar odbywał się w 5 punktach (tab.22).

Tabela 22 Generalny Pomiar Ruchu w 2010 roku - wyniki

Nr punktu pomiar	Nr drogi, lokalizacja	Pojazdy silnikowe ogółem	Motocykle	Sam. osobowe mikrobusey	Sam. ciężarowe	Autobusy	Ciągniki rolnicze
16106	413, Ligota Prószkowska-Droga 429	508	2	431	65	6	4
16243	414, Wrzoski-Opole	11287	56	10215	892	113	11
16107	414, Opole - Prószków	7598	23	6633	851	68	23
16133	414, Prószków, Ligota Prószkowska	4052	24	3464	491	61	12
16108	414, Ligota Prószkowska, Dębina	4140	17	3350	724	37	12

Źródło: GDDKiA

Źródło: GDDKiA

Rysunek 9 Średni dobowy ruch pojazdów silnikowych na sieci dróg krajowych w 2010 r.

Hałas przemysłowy

Problemy z hałasem przemysłowym zazwyczaj mogą występować w otoczeniu dużych zakładów, lub skupisk zakładów. W związku z tym iż na terenie Gminy Prószków brak jest dużych zakładów przemysłowych hałas przemysłowy nie ma zasadniczego znaczenia. Mniejszych zakłady, które znajdują się na terenie gminy, coraz częściej stosują nowoczesne technologie ograniczające natężenie hałasu. Podczas modernizacji zakładów stosowane są coraz sprawniejsze urządzenia, charakteryzujące się obniżoną emisją hałasu. Wytypowanie zakładów niekorzystnie oddziałujących na klimat akustyczny należy do zadań WIOŚ. Zakres planowanych kontroli oraz wyniki przeprowadzonych kontroli są zawarte w raportach WIOŚ.

Na terenie Gminy Prószków nie były prowadzone pomiary emisji hałasu przemysłowego.

Hałas komunikacyjny kolejowy

Pod pojęciem hałasu kolejowego rozumie się hałas powstający w wyniku eksploatacji linii kolejowych. Na terenie Gminy Prószków nie występują linie kolejowe w związku z tym brak jest pomiarów kolejowego hałasu komunikacyjnego.

8.5.1. Cel średniookresowy do 2022

Ocena narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia zagrożenia tam, gdzie jest ono największe

Główne działania na lata 2015-2018 prowadzące do realizacji założonych celów:

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Modernizacja sieci dróg	Zarządcy dróg, Gmina Prószków
Gromadzenie danych na temat zagrożenia i emisji hałasu w powiecie	Powiat

Wspieranie budowy ścieżek rowerowych	Gmina Prószków, Zarządcy dróg
Systematyczne wykonywanie podstawowych badań pomiarowych, celem określenia stanu środowiska akustycznego i ustalenia bezwzględnych wartości zagrożenia hałasem komunikacyjnym i przemysłowym	WIOŚ Opole, Zarządcy dróg
Ustalanie i egzekwowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku przez właściwe organy i inspekcje ochrony środowiska	WIOŚ Opole, Powiat
Szkolenia dla podmiotów gospodarczych w zakresie wymagań dotyczących ochrony środowiska	Organizacje pozarządowe, Powiat, Gmina Prószków
Tworzenie pasów zieleni ochronnej wzdłuż dróg	Zarządzający drogą, GDDiA, Wojewódzki Zarząd Dróg,

8.6. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

Stan wyjściowy

Promieniowanie jest zjawiskiem polegającym na emisji i przekazywaniu energii na odległość, która może być wypromieniowywana w postaci ciepła lub fal elektromagnetycznych o różnej częstotliwości stwarzających zagrożenie dla człowieka i środowiska. Promieniowanie może być wytwarzane przez źródła naturalne oraz sztuczne. Polskie przepisy ochrony środowiska odnoszą się do linii prądu przemiennego o napięciach znamionowych 110 kV i wyższych.

Realizując swój ustawowy obowiązek Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu wykonał zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2007 r., nr 221, poz. 1645), kontrolne badania poziomów pól elektromagnetycznych. W 2014 roku rozpoczęto kolejny trzyletni cykl pomiarowy poziomów pól elektromagnetycznych. Przy planowaniu lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych, wybierano tereny dla celów ochrony ludności. Na terenie Gminy Prószków w poprzednim cyklu pomiarowym obejmującym lata 2011, 2012, 2013 nie był zlokalizowany żaden z punktów pomiarowych PEM. Pomiary przeprowadzane były w innych miejscowościach Powiatu Opolskiego. Przeprowadzone badania wykazały, że w żadnym

z badanych punktów pomiarowych objętych monitoringiem poziomu pól elektromagnetycznych na terenie Powiatu Opolskiego, do którego należy Gmina Pruszków, nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnej, określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów i wynoszącej 7 V/m. Zgodnie z art. 124 ustawy Prawo ochrony środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów PEM określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

8.6.1. Cel średniookresowy do 2022 r.

Ochrona mieszkańców Gminy Pruszków przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Prowadzenie systemu informowania społeczeństwa o oddziaływaniu pól elektromagnetycznych	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu
Wdrożenie powszechnej bazy danych dotyczących źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu
Przeprowadzanie badań zagrożenia promieniowaniem niejonizującym	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu
Monitoring użytkowników źródeł promieniowania jonizującego	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu
Wnikliwe prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska

8.7. Substancje chemiczne w środowisku - poważne awarie

Stan wyjściowy

Poważną awarią w rozumieniu ustawy POŚ jest zdarzenie, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstanie takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Na terenie Gminy Prószków nie istnieją zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Z oceny zagrożenia Gminy Prószków wynika, że do potencjalnych zagrożeń mogących doprowadzić do sytuacji kryzysowych należy zaliczyć:

- ✓ pożary,
- ✓ katastrofy,
- ✓ awarie i niekontrolowane przenikanie różnych substancji do środowiska naturalnego,
- ✓ klęski żywiołowe (w tym podtopienia).

Istotnym źródłem zagrożenia są wypadki i awarie w transporcie drogowym materiałów niebezpiecznych. Przez teren gminy przechodzą szlaki komunikacji drogowej, dlatego też stanowią one potencjalne miejsce zagrożenia pożarowego, chemicznego oraz ekologicznego. Wynika to z faktu, że szlakami tymi transportowane są toksyczne środki przemysłowe (TSP) – materiały niebezpieczne dla ludzi i środowiska. Źródłem zagrożeń środowiskowych jest również załadunek i rozładunek materiałów niebezpiecznych, oraz ich transport po drogach publicznych.

Ewidencja zdarzeń w komunikacji drogowej i kolejowej oraz innych spowodowanych działalnością człowieka stwarzających miejscowe zagrożenia prowadzona jest przez Komendę Państwowej Straży Pożarnej. Ewidencja uwzględnia także zdarzenia, w których sprawcy pozostali niezidentyfikowani, a które nie były obojętne dla miejscowych ekosystemów, jak np. pozostawienie na drodze dużej plamy oleju. Statystyka natomiast nie obejmuje pożarów i fałszywych alarmów, do których wzywane były jednostki Państwowej Straży Pożarnej. Straż Pożarna pełni również wiodącą rolę w sprawowaniu funkcji zapobiegawczo-ochronnych i ratowniczych Programy zapobiegania poważnym awariom, wewnętrzne plany operacyjno-ratownicze, raporty o bezpieczeństwie są elementami, na bazie których m.in. Państwowa Straż Pożarna opracowuje zewnętrzne plany operacyjno-ratownicze.

W gminie funkcjonuje 6 jednostek Związku OSP RP tj.: Żlinice-Boguszyce, Jaśkowice, Prószków, Ligota Prószkowska, Chrząszczyce i Złotniki. Jednostki działają na podstawie ustawy o stowarzyszeniach. Wszystkie jednostki wyposażone są w podstawowy sprzęt gaśniczy, wszystkie jednostki posiadają strażnice wraz z garażami, w których przechowywane są samochody pożarnicze i sprzęt przeciwpożarowy. Decyzją Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej Ochotnicza Straż Pożarna w Prószkowie w 1995 roku została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego (KSRG). W związku z czym jednostka może prowadzić działania ratownicze na terenie gminy, powiatu, województwa i kraju.

8.7.1. Cel średniokresowy do 2022 r.

Zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej przez nadzór nad wszystkimi instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami takiej awarii oraz minimalizacja ich skutków

Kierunki działań:

Zadania koordynowane, w których gmina może występować o udzielenie informacji w sprawie realizacji zadań:

Rodzaj zadania	Jednostka odpowiedzialna
Prowadzenie szkoleń dotyczących odpowiedniego stosowania chemikaliów i postępowania z ich odpadami	Regionalne Centrum Bezpieczeństwa Ekologicznego, Straż Pożarna
Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej dla ogółu społeczeństwa dotyczącej zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań	Regionalne Centrum Bezpieczeństwa Ekologicznego, Straż Pożarna
Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku awarii poprzez doskonalenie technologii produkcji ograniczającej ryzyko wystąpienia awarii oraz ewidencję źródeł poważnych awarii	WIOŚ, Straż Pożarna, Zakłady produkcyjne,
Zapewnienie bezpiecznego transportu substancji niebezpiecznych poprzez aktualizację tras optymalnego przewozu	Wojewoda Opolski

Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii pod kątem spełniania przez nich wymogów bezpieczeństwa i prewencji	WIOŚ Opole
Opracowanie programu zapobiegania poważnym awariom	Straż Pożarna
Opracowanie planu operacyjno – ratowniczego na wypadek zaistnienia poważnej awarii	Straż Pożarna
Utrzymywania w gotowości służb ratowniczych na wypadek zaistnienia poważnej awarii	Straż Pożarna

9. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ NA LATA 2015 – 2018

W przedstawionym harmonogramie realizacji przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w latach 2015- 2018 z perspektywą do 2022 r., zostały uwzględnione te zadania, które zostały wymienione we wcześniejszych rozdziałach niniejszej aktualizacji. Kryteria ich wyboru przedstawione poniżej:

- zawarte są w „Polityce ekologicznej państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, proponowane do finansowania przede wszystkim ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (FS, EFRR), Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego (EFRR), Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW),
- wynikają z obowiązku ustawowego,
- zapisane są jako priorytetowe w „Strategii rozwoju województwa opolskiego”,
- wskazane są jako istotne w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego” oraz w planach miejscowych,
- znajdujące się na listach priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu, finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- zgłoszone przez zakłady przemysłowe i gospodarstwa rolne, organizacje, instytucje różnego szczebla,

Podane w tabeli źródła finansowania przedstawiają potencjalne możliwości finansowania przedsięwzięć.

Tabela 23 Cele średniookresowe. Zadania własne realizowane przez Gminę Prószków w latach 2015-2018

Cel średniookresowy	Zadania własne	Szacunkowy koszt realizacji zadania [tys. zł]				
		2015	2016	2017	2018	RAZEM:
UWZGLĘDNIENIE ZASAD OCHRONY ŚRODOWISKA W STRATEGIACH SEKTOROWYCH						
Doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów	Współpraca Urzędu Miejskiego z instytucjami odpowiedzialnymi za przygotowanie dokumentów strategicznych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
AKTYWIZACJA RYNKU NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA						
Uruchomienie takich mechanizmów prawnych, ekonomicznych i edukacyjnych, które prowadziłyby do rozwoju proekologicznej produkcji towarów oraz do świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego	Stosowanie systemu „zielonych zamówień” w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
	Promocja tworzenia „zielonych miejsc pracy”	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-

Cel średniookresowy	Zadania własne	Szacunkowy koszt realizacji zadania [tys. zł]				
		2015	2016	2017	2018	RAZEM:
UWZGLĘDNIENIE ZASAD OCHRONY ŚRODOWISKA W STRATEGIACH SEKTOROWYCH						
ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKOWE						
Rzeczoznawstwo o systemach zarządzania środowiskowego oraz wspieranie w ich wdrażaniu	Rzeczoznawstwo wśród społeczeństwa wiedzy na temat systemów zarządzania środowiskowego	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W DZIAŁANIACH NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA						
Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Wsparcie finansowe oraz merytoryczne konkursów ekologicznych	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
	Współorganizowanie akcji ekologicznych („Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”)	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
	Opracowanie oraz rozprowadzanie ulotek, folderów o treściach ekologicznych (np. związanych z gospodarką odpadami)	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
	Informowanie mieszkańców gminy o stanie środowiska oraz prowadzonych działaniach na rzecz ochrony środowiska	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU						
Zachowanie bogatej	Zachowanie istniejącej zieleni urządzonej	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000

Cel średniookresowy	Zadania własne	Szacunkowy koszt realizacji zadania [tys. zł]				
		2015	2016	2017	2018	RAZEM:
UWZGLĘDNIENIE ZASAD OCHRONY ŚRODOWISKA W STRATEGIACH SEKTOROWYCH						
różnorodności przyrody	Promowanie terenów ciekawych pod względem przyrodniczym	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI ORAZ OCHRONA PRZED POWODZIĄ						
Racjonalne gospodarowanie zasobami wód powierzchniowych i podziemnych oraz skuteczna ochrona przed powodzią	Akcja informacyjna na temat racjonalnego wykorzystania zasobów wodnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI						
Rozpowszechnienie dobrych praktyk rolnych i leśnych oraz przeciwdziałanie degradacji terenów	Promowanie rolnictwa ekologicznego	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
	Edukacja społeczeństwa mająca na celu ograniczenie wypalania traw czy zaśmiecania lasów	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
JAKOŚĆ POWIETRZA						
Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymania	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 414 na odcinku Górki-Chrzążczyce.	750 000	0	0	0	750 000

Cel średniookresowy	Zadania własne	Szacunkowy koszt realizacji zadania [tys. zł]				
		2015	2016	2017	2018	RAZEM:
UWZGLĘDNIENIE ZASAD OCHRONY ŚRODOWISKA W STRATEGIACH SEKTOROWYCH						
dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu na terenie Gminy Prószków oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska. Kontynuacja działań w celu spełnienia wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza.	Przebudowa drogi gminnej ul. Szkolna w Prószkowie.	1 790 000	0	0	0	1 790 000
	Budowa drogi gminnej ul. Krasickiego w Prószkowie.	28 000	0	0	0	28 000
	Przebudowa drogi dojazdowej do cmentarza w Zimnicach Wielkich.	60 000	0	0	0	60 000
	Redukcja emisji zanieczyszczeń atmosferycznych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
	Opracowanie Planu Gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Prószków	13 500	0	0	0	13 500
	Wspieranie rozwiązań pozwalających na unikanie lub zmniejszanie wielkości emisji z transportu.	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
	Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza.	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
	Szkolenia dla podmiotów gospodarczych w zakresie wymagań dotyczących ochrony środowiska	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
	Termomodernizacja budynków użyteczności	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000

Cel średniookresowy	Zadania własne	Szacunkowy koszt realizacji zadania [tys. zł]				
		2015	2016	2017	2018	RAZEM:
UWZGLĘDNIENIE ZASAD OCHRONY ŚRODOWISKA W STRATEGIACH SEKTOROWYCH						
	publicznej					
OCHRONA WÓD						
Utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu – potencjału wszystkich wód w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków	Rozwój współpracy z instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem.	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
	Wspieranie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w miejscach gdzie jest niemożliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnej	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
	Współpraca ze środowiskami rolniczymi w zakresie wdrażania dobrych praktyk rolniczych, niezbędnych dla skutecznej ochrony wód przed zanieczyszczeniem obszarowym	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
	Objęcie udziałów Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Opolu	750 000	750 000	750 000	750 000	3 000 000
GOSPODARKA ODPADAMI						
Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju	Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych, mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej z zakresu gospodarki odpadami	1000	1000	1000	1000	4000

Cel średniookresowy	Zadania własne	Szacunkowy koszt realizacji zadania [tys. zł]				
		2015	2016	2017	2018	RAZEM:
UWZGLĘDNIENIE ZASAD OCHRONY ŚRODOWISKA W STRATEGIACH SEKTOROWYCH						
i Polityką Ekologiczną Państwa	Utrzymanie i obsługa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	48 000	48 000	48 000	48 000	192 000
	Aktualizacja danych dotyczących występowania wyrobów azbestowych na obszarze gminy	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
	Sporządzenie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
	Stworzenie, doskonalenie i prowadzenie bazy danych dotyczących ewidencji wytwarzanych odpadów oraz poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
	Wykonanie sprawozdania z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Prószków	0	0	5 000	0	5 000
	Realizacja zapisów „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Prószków na lata 2012- 2032”	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	W ramach zadań własnych	-
	Dofinansowanie do usuwania wyrobów zawierających azbest, oraz prowadzenie akcji informacyjnej o możliwości uzyskania pomocy finansowej na realizację prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.	30 000	30 000	30 000	30 000	120 000

9.1. Aspekty finansowe realizacji programu

Realizacja zadań przedstawionych w „Aktualizacji...” wymaga często dużych nakładów finansowych. Brak funduszy na realizację zaplanowanych działań może powodować opóźnienia w realizacji inwestycji, a nawet ich zaniechanie. Główne środki finansowe na realizację zadań, zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska, pochodzić powinny z:

- opłat za korzystanie ze środowiska,
- administracyjnych kar pieniężnych,
- podatków i danin publicznych.

Wśród źródeł finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska wymienić można:

- krajowe – pochodzące z budżetu państwa, gminy, NFOŚiGW oraz WFOŚiGW (instytucje te wspierają inwestycje ekologiczne z zakresu ochrony powierzchni ziemi, ochrony wód, ochrony przyrody, ochrony powietrza, gospodarki odpadami, monitoringu środowiska i gospodarki wodnej oraz działań nie inwestycyjnych np. edukacja ekologiczna),
- pomocy zagranicznej – program LIFE, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020), Program Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ) 2014-2020.

Program LIFE jest jedynym instrumentem finansowym Unii Europejskiej przeznaczonym wyłącznie do finansowania projektów z zakresu ochrony środowiska i klimatu. Dofinansowanie uzyskać można na działania związane m.in. z: monitorowaniem stanu siedlisk i gatunków, w tym monitorowanie lasów; informowaniem i komunikowaniem, w tym kampanie na rzecz zwiększania świadomości społecznej; szkoleniami i warsztatami, w tym szkolenia podmiotów uczestniczących w inwestycjach dotyczących zapobiegania pożarom.

PROW 2014 -2020 – program ten realizował będzie sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020:

- Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich.
- Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.

- Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
- Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.
- Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
- Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Program Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 – w ramach tego programu środki przeznaczone zostaną m.in. na następujące obszary: gospodarka niskoemisyjna, ochrona środowiska, przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu, ochrona zdrowia i dziedzictwo kulturowe.

10. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA

Program Ochrony Środowiska Gminy Prószków jest dokumentem o charakterze strategicznym. Stanowi instrument który wspomaga realizację prawa miejscowego, oraz pozostaje w ścisłym związku z planami zagospodarowania przestrzennego, decyzjami związanymi z realizacją przedsięwzięć w zakresie gospodarki wodno –ściekowej, gospodarki odpadami, rozwojem terenów zielonych i innych, oraz decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania. Gmina posiada kompetencje pozwalające jej realizować zawarte w programie cele i zadania. Aby jednak ta realizacja przebiegała spójnie z polityką regionalną konieczne jest przygotowanie struktur administracyjnych do ścisłej współpracy z organami dysponującymi znacznie szerszymi uprawnieniami wynikającymi z ich kompetencji. Organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ekologicznej państwa sporządza gminny program ochrony środowiska, który podlega zaopiniowaniu poprzez organ wykonawczy Gminy. W ramach zarządzania programem przede wszystkim powinny być brane pod uwagę zasady zrównoważonego rozwoju, opierające się o instrumenty zarządzania zgodnie z kompetencjami i obowiązkami podmiotów zarządzających. Sam proces zarządzania programem powinien być spójny z zarządzaniem środowiskiem, realizowanym przez administrację rządową oraz samorząd województwa.

10.1 Narzędzia i instrumenty realizacji programu

Spośród instrumentów służących zarządzaniu ochroną środowiska można wyróżnić:

- ✓ instrumenty prawne,
- ✓ ekonomiczno-finansowe,
- ✓ społeczne (edukacyjne i informacyjne),
- ✓ organizacyjno-planistyczne.

10.1.1. Instrumenty prawne

Polskie prawodawstwo uwzględnia konieczność stosowania zasady zrównoważonego rozwoju na szeroko rozumianej płaszczyźnie łączącej rozwój gospodarczy z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych. Główne regulacje prawne w tym zakresie zawarte są w:

- ✓ ustawie dnia 27 kwietnia 2001 r Prawo ochrony środowiska z późn. zmianami,
- ✓ ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody z późn. zmianami,
- ✓ ustawie z dnia z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z późn. zmianami,
- ✓ ustawie z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne z późn. zmianami,
- ✓ ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze z późn. zmianami.

Wśród dostępnych instrumentów prawnych należy wyróżnić:

- ✓ pozwolenia na wprowadzanie do środowiska substancji i energii, obejmujące również pozwolenia zintegrowane,
- ✓ przewidziane ustawowo decyzje w zakresie korzystania ze środowiska,
- ✓ koncesje geologiczne,
- ✓ procedury planowania przestrzennego, obejmujące m in. plany zagospodarowania przestrzennego województwa, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- ✓ procedury ocen oddziaływania na środowisko,
- ✓ wprowadzone przez regulacje prawne obligatoryjne badania monitoringowe.

10.1.2. Instrumenty ekonomiczno-finansowe

Program wykonawczy do polityki ekologicznej państwa, w zakresie tworzenia nowych i ulepszania już istniejących mechanizmów ekonomicznych, przewiduje m.in.:

- ✓ możliwość rozszerzenia listy wyrobów objętych opłatami produktowymi i depozytowymi oraz ustalenie zasad dysponowania wpływami z tych opłat,
- ✓ możliwość regionalnego różnicowania wysokości stawek podatków i innych danin publicznych służące celom ochrony środowiska oraz szersze uwzględnianie w wielkości i strukturze opłat strat gospodarczych powodowanych zanieczyszczeniem środowiska,
- ✓ tworzenie rynku uprawnień do emisji zanieczyszczeń (zbywalne pozwolenia),
- ✓ wprowadzenie ubezpieczeń ekologicznych obejmujących odpowiedzialność cywilną za szkody spowodowane poważnymi awariami przemysłowymi i transportowymi,
- ✓ wycenę usług ekosystemowych.

Do instrumentów finansowych przede wszystkim należą:

- ✓ opłaty za korzystanie ze środowiska,
- ✓ opłaty podwyższone za korzystanie ze środowiska, które uiszczają podmioty korzystające z niego bez uzyskania wymaganego pozwolenia (administracyjne kary pieniężne),
- ✓ kredyty i dotacje z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej i innych funduszy ekologicznych i unijnych oraz pomoc publiczna na ochronę środowiska w postaci preferencyjnych pożyczek i kredytów, dotacji, odroczeń, rozłożenia na raty i umorzeń płatności wobec budżetu państwa, zwolnień i ulg podatkowych,
- ✓ system materialnych zachęt (ustawa Prawo ochrony środowiska przewiduje zróżnicowane stawki podatków i innych danin publicznych służące celom ochrony środowiska) dla przedsiębiorców podejmujących się wprowadzania prośrodowiskowych systemów zarządzania procesami produkcji i usługami, zgodnie z ogólnościowymi i europejskimi wymogami w tym zakresie, wyrażonymi m.in. w standardach ISO 14000, EMAS, programach czystej produkcji,
- ✓ odpowiedzialność cywilna, karna i administracyjna.

10.1.3. Instrumenty społeczno-edukacyjne i informacyjne

Dokumentem, który identyfikuje i hierarchizuje główne cele edukacji środowiskowej, wskazując jednocześnie możliwości ich realizacji jest Narodowa Strategia Edukacji

Ekologicznej. Edukacja środowiskowa, jest bardzo ważna ponieważ kształtuje całościowy obraz relacji pomiędzy człowiekiem, społeczeństwem i przyrodą, oraz ukazuje zależność człowieka od przyrody a także uczy odpowiedzialności za wszelkie zmiany, które są dokonywane w środowisku naturalnym.

Edukacja ekologiczna jest zatem ważnym składnikiem edukacji obywatelskiej zmierzającej do rozwijania społeczeństwa rozumnego i akceptującego zasady zrównoważonego rozwoju, umiającego oceniać stan bezpieczeństwa ekologicznego oraz uczestniczącego w procesach decyzyjnych. Przedsięwzięcia edukacyjne społeczności lokalnej znalazły już odzwierciedlenie w szeregu dokumentach lokalnych, począwszy od strategii Powiatu i strategii Gminy.

Wśród dostępnych instrumentów społeczno-edukacyjnych i informacyjnych należy wyróżnić:

- ✓ wspieranie programów i różnych form edukacji ekologicznej (warsztaty, wycieczki, szkolenia, spotkania itp.),
- ✓ powszechne udostępnienie informacji o środowisku,
- ✓ włączanie obywateli i organizacji pozarządowych w procedury decyzyjne,
- ✓ szeroko pojęta współpraca – zarówno pomiędzy samorządem województwa i administracją rządową, samorządem powiatowym i gminnym, między społeczeństwem i władzami (województzkimi, powiatowymi i gminnymi), jak również pomiędzy władzami i podmiotami gospodarczymi.

Najważniejszym aktem prawnym, który reguluje dostęp do informacji, rozpowszechnianie informacji oraz udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska jest:

- ✓ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

10.1.4. Instrumenty organizacyjno-planistyczne

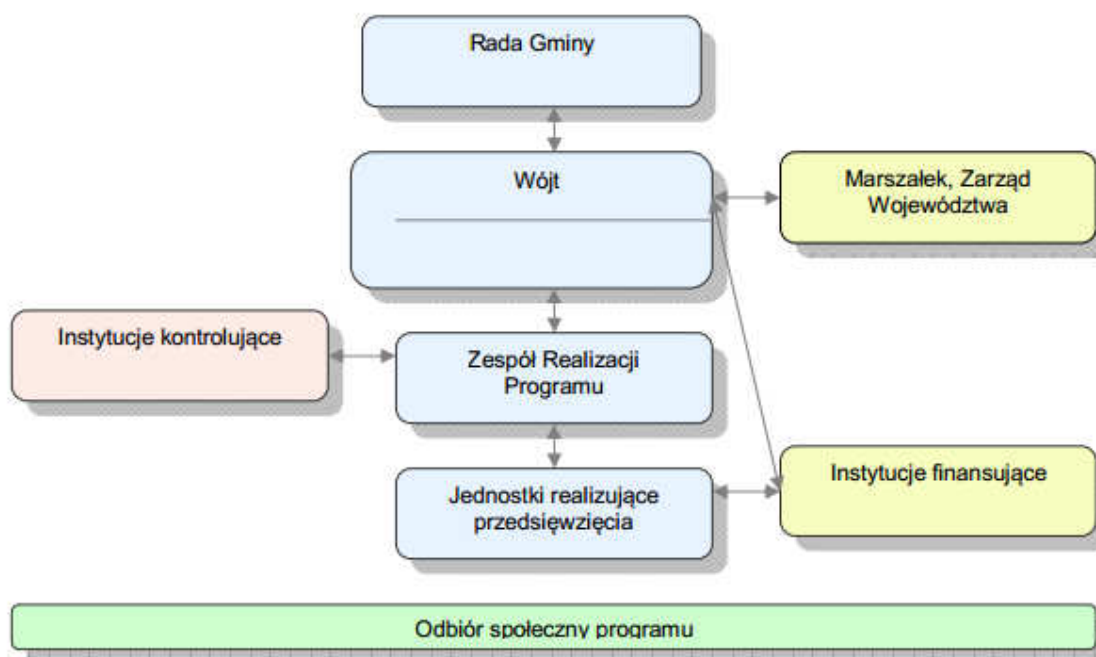
Na poziomie gminnym instrumentami organizacyjno-planistycznymi są m.in.:

- ✓ studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz plany miejscowe sporządzane przez władze gmin i uzgadniane przez starostę,
- ✓ oceny oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stanowiące istotny materiał umożliwiający uzgodnienie planu miejscowego,

- ✓ oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć inwestycyjnych, które realizowane są w ramach procedury mającej na celu wydanie decyzji o warunkach zabudowy, uzyskanie pozwolenia na budowę, koncesji na poszukiwanie i wydobywanie kopalin, pozwolenia wodno – prawnego, o warunkach prowadzenia robót regulacyjnych wód i melioracyjnych, zatwierdzającej projekt scalania i podziału gruntów, o zmianie lasu na użytek rolny,
- ✓ programy gospodarki odpadami przedsiębiorstw.

10.2 Struktura zarządzania Programem

Główna odpowiedzialność za realizację programu spoczywa na Burmistrzu, który składa Radzie Miejskiej raporty z wykonania programu. W praktyce Burmistrz może wyznaczyć koordynatora wdrażania programu. Zadaniem koordynatora jest ścisła współpraca z Burmistrzem i Radą Miejską oraz przedstawianie im okresowych sprawozdań z realizacji programu. Rada Miejska współdziała z organami administracji rządowej i samorządowej szczebla wojewódzkiego, powiatowego oraz z samorządami gminnymi. Natomiast w dyspozycji Zarządu Województwa znajdują się instrumenty finansowe na realizację zadań programu (poprzez WFOŚiGW). Ponadto Rada Miejska współdziała z instytucjami administracji rządowej, w dyspozycji których znajdują się instrumenty kontroli i monitoringu. Instytucje te kontrolują respektowanie prawa, prowadzą monitoring stanu środowiska (WIOŚ), prowadzą monitoring wód (RZGW). Władze gminy mogą być wspierane przez Zespół Konsultacyjny, który może być powołany spośród przedstawicieli lokalnych społeczności samorządowych zaangażowanych już w proces tworzenia projektu programu poprzez udział w sesjach warsztatowych i spotkaniach roboczych. Zadaniem Zespołu Konsultacyjnego mogłoby być nadzorowanie procesu wdrażania programu oraz uzgadnianie współpracy w realizacji poszczególnych zadań. Spotkania Zespołu Konsultacyjnego powinny odbywać się co najmniej dwa razy w roku. W niektórych pracach Zespołu Realizacji Programu powinny także uczestniczyć podmioty gospodarcze realizujące inwestycje zgodnie z kierunkami nakreślonymi w programie.

źródło: Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Prószków na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016

Rysunek 10 Schemat zarządzania programem ochrony środowiska

Tabela 24 Główne działania w ramach zarządzania środowiskiem wdrażania Programu

Lp.	Działania	Jednostka odpowiedzialna i współpracująca
1.	Wdrażanie Programu Ochrony Środowiska	Rada Gminy, inne jednostki wdrażające Program
2.	Raporty z realizacji programu (2x, 2017 i 2019)	Rada Gminy, inne jednostki wdrażające Program
3.	Edukacja ekologiczna, komunikacja ze społeczeństwem, system informacji o środowisku	Rada Gminy, Zarząd Województwa, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, organizacje pozarządowe
4.	Rozwój różnorodnych form edukacji ekologicznej w oparciu o instytucje zajmujące się tym zagadnieniem, realizacja zapisów ustawy dot. dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie, wykorzystanie mediów w celach informowania społeczeństwa o podejmowanych i planowanych działaniach z zakresu ochrony środowiska, w tym realizacji	Rada Gminy, Zarząd Województwa, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, organizacje pozarządowe

	programów	
5.	Systemy zarządzania środowiskiem wspieranie i promowanie zakładów i instytucji wdrażających system zarządzania środowiskiem	Gmina Prószków, Wojewoda, fundusze celowe
6.	Prowadzenie monitoringu stanu środowiska- zgodnie z wymaganiami ustawowymi. Informacje o stanie środowiska w gminie	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, Marszałek, Rada Gminy

10.3 Sprawozdawczość z realizacji programu

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska z późniejszymi zmianami z wykonania programu organ wykonawczy Gminy Prószków sporządza, co 2 lata raporty, które przedstawia Radzie Gminy. Dla niniejszego Programu raport powinien być sporządzony w I kwartale 2017 r. i 2019 r.

10.4 Monitorowanie i ocena realizacji Programu

Wymagane ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. z późniejszymi zmianami raporty sporządzane co 2 lata przez organ wykonawczy Gminy Prószków mają na celu kontrolę i ocenę stopnia realizacji zadań i założonych celów. Będą się one opierać na określonym w niniejszym rozdziale zakresie i wskaźnikach powszechnie dostępnych w systemie monitoringu środowiska i danych urzędu statystycznego.

10.4.1. Monitoring środowiska

Badanie stanu środowiska realizowane jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, który stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Sieci regionalne, wojewódzkie, za które odpowiada Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska są koordynowane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i mają za zadanie udokumentowanie zmian, które zachodzą w środowisku w danym regionie (województwie/powiecie/ gminie).

Pomiary monitoringowe na terenie gminy wykonywane są w ramach działalności WSSE i WIOŚ. Opracowane wyniki pomiarów oraz inne dane statystyczne dotyczące ochrony środowiska publikowane są w dwóch podstawowych opracowaniach:

1. „Stan środowiska w województwie opolskim w roku ...” IOŚ WIOŚ, Opole
2. „Ochrona środowiska w województwie opolskim w latach” GUS, Warszawa

11. MONITORING REALIZACJI PROGRAMU

Zakres monitoringu wdrażania Programu powinien obejmować ocenę:

- ✓ stopnia wykonania określonych zadań,
- ✓ stopnia realizacji przyjętych celów,
- ✓ rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i zadaniami, a ich wykonaniem oraz analizę tych rozbieżności,
- ✓ opisanie przyczyn nie wykonania założonych zadań, działań i celów.

Raport z realizacji zadań określonych w niniejszym Programie sporządzany i oceniany będzie co dwa lata tj. w roku 2017 za okres 2015-2016 i w roku 2019 za okres 2017-2018.

W tabeli 25 przedstawiono wskaźniki monitorowania Programu, przyjmując, że lista ta nie jest wyczerpująca i będzie sukcesywnie modyfikowana. Do wyznaczenia niniejszych wskaźników posłużyły dane udostępniane przez:

- ✓ Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (WIOŚ),
- ✓ Główny Urząd Statystyczny (GUS),
- ✓ Urząd Miejski w Prószkowie.

Tabela 25 Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Miejsce pozyskiwania danych do określenia wskaźnika	Wartość 2012 r.	
Dziedzina: Ochrona powietrza i ochrona przed hałasem.					
1.	Pył zawieszony PM10	stężenie średnioroczne	µg/m ³	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	W 2012 roku na terenie Gminy Prószków nie prowadzono pomiarów pyłu zawieszonego PM10, dlatego też nie ma wyników pomiaru stężeń za 2012rok
		częstość przekroczenia poziomu dopuszczalnego stężeń 24-	wielkość niemianowana	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Miejsce pozyskiwania danych do określenia wskaźnika	Wartość 2012 r.
	godzinnych w roku kalendarzowym			
	liczba przypadków powyżej progu alarmowego	wielkość niemianowana	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	
2.	Dwutlenek azotu stężenie średnioroczne	µg/m ³	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	20,4 ¹
3.	Dwutlenek siarki stężenie średnioroczne	µg/m ³	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	7,0 ¹
¹ wartość zmierzona na stacji pomiarowej położonej przy ul. Opolskiej w Prószkowie (kod stacji: OpProszk39pas)				
Dziedzina: Ochrona zasobów wód powierzchniowych, poprawa ich jakości i zapobieganie zanieczyszczeniu.				
Dziedzina: Ochrona wód podziemnych i racjonalne ich użytkowanie oraz ochrona gleb i powierzchni ziemi.				
4.	JCWP w granicach Gminy: Wiński Potok Żlinice	stan wód/potencjał ekologiczny/ stan chemiczny	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	umiarkowany/umiarkowany/zły
5.	Ilość wody dostarczana gospodarstwu domowym	dam ³ /rok	GUS	296,0
6.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	hm ³ /rok	GUS	0,3
7.	Długość czynnej sieci	km	GUS	105

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Miejsce pozyskiwania danych do określenia wskaźnika	Wartość 2012 r.
	rozdzielczej (bez przyłączy)			
8.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych: 1.sieć wodociągowa 2.sieć kanalizacyjna	Szt.	GUS	1- 2478 2- 1532
9.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	dam ³ /rok	GUS	296,0
10.	Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³ /rok	GUS	240,0
11.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków	%	GUS	74,1
Dziedzina: Racjonalne gospodarowanie odpadami.				
12.	Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy	Mg	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	3437 (2013rok)
13.	Ilość odpadów zdeponowanych na składowisku	Mg	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	14,5 (2013 rok)
14.	Ilość odpadów zagospodarowanych w sposób inny niż składowanie	Mg	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	3422,6 (2013 rok)
15.	Ilość odpadów komunalnych zebrana w ramach selektywnej zbiórki	Mg	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	566,8 (2013 rok)
16.	Ilość usuniętych wyrobów	Mg	Wojewódzki Inspektorat	865,3 (2013 rok)

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Miejsce pozyskiwania danych do określenia wskaźnika	Wartość 2012 r.
	zawierających azbest		Ochrony Środowiska	
Dziedzina: Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.				
17.	Liczba punktów pomiarowych, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego	wielkość niemianowana	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	0
Dziedzina: Zabezpieczenia przed poważnymi awariami przemysłowymi.				
18.	Liczba obiektów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej	wielkość niemianowana	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	0
19.	Liczba poważnych awarii	wielkość niemianowana	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	0
20.	Liczba zdarzeń o znamionach poważnych awarii	wielkość niemianowana	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	0
Dziedzina: Ochrona różnorodności biologicznej oraz ochrona lasów.				
21.	Powierzchnia terenów o szczególnych walorach przyrodniczych (prawnie chronionych)	ha	GUS	6068,9
22.	Powierzchnia lasów na terenie gminy	ha	GUS	3971
23.	Lesistość	%	GUS	32,8
24.	Użytki ekologiczne	ha	GUS	0

12. LITERATURA

1. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, Warszawa, 2008 rok.
2. Program Ochrony Środowiska Województwa Opolskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019.
3. Stan środowiska w województwie opolskim w roku 2012, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu.
4. Stan środowiska w województwie opolskim w roku 2007, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu.
5. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Opolskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019.
6. Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest z terenu Gminy Prószków na lata 2012-2013.
7. Ochrona środowiska w województwie opolskim w latach 2011-2012, Urząd Statystyczny w Opolu, listopad 2013 r.
8. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego na lata 2012-2017,
9. Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2010-2012, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy instytut Badawczy w Puławach, lipiec 2012 r.
10. Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej, Warszawa 2004 r.
11. Raport o stanie lasów w Polsce 2011, czerwiec 2012 r.
12. Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce, Warszawa 2014 r.
13. Wytyczne sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym, grudzień 2002 r.
14. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Prószków na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016
15. Nawigator po opolskich rezerwatach, RDOŚ Opole
16. Krajowy plan gospodarki odpadami 2014
17. www.proszkow.pl
18. <http://opole.rdos.gov.pl>
19. <http://natura2000.gdos.gov.pl>
20. www.umwo.opole.pl
21. www.stat.gov.pl/gus
22. www.opole.pios.gov.pl
23. www.mos.gov.pl
24. www.pgi.gov.pl